

Broj: OI-

Datum: 23.07.2020. godine

PRIMLJENO:				27 -07- 2020
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Radni broj	Broj priloga	B
01.02	- 50-18	1555	/26	

Predmet: Specijalni izvještaj o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine sa izuzetkom policijsko-bezbjedonosnih struktura, *dostavlja se-*

Poštovani,

Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine je tokom 2020. godine sačinila Specijalni izvještaj o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine sa izuzetkom policijsko-bezbjedonosnih struktura.

Cilj rada na ovome Izvještaju jeste sagledavanje stanja, konkretnije nacionalne strukture zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama), sa prikazom prikupljenih podataka za sve pomenute nivoe vlasti i formulisanim preporuka nadležnim organima i tijelima.

U prilogu Vam dostavljamo primjerak pomenutog Specijalnog izvještaja i ujedno zahvaljujemo na dostavljenim podacima tokom procesa izrade.

S poštovanjem,

INSTITUCIJA OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Specijalni izvještaj

o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama), sa izuzetkom policijsko-sigurnosnih struktura

**SPECIJALNI IZVJEŠTAJ O ZASTUPLJENOSTI KONSTITUTIVNIH NARODA I
OSTALIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I
REGULATORnim TIJELIMA BOSNE I HERCEGOVINE, FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE, REPUBLIKE SRPSKE, BRČKO DISTRIKTA BOSNE I
HERCEGOVINE I KANTONIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE (PREMA
BUDŽETSKIM JEDINICAMA), SA IZUZETKOM POLICIJSKO-SIGURNOSNIH
STRUKTURA**

Banja Luka, juni 2020. godine

Izdavač

**Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine
78 000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13
e-mail: bl.ombudsmen@ombudsmen.gov.ba
www.ombudsmen.gov.ba**

Autori izvještaja:

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine:

Prof. dr. Ljubinko Mitrović

Dr. Jasmina Džumhur

Nives Jukić, dipl. iur.

Radna grupa:

Koordinator: dr. Predrag Raosavljević, pomoćnik Ombudsmena

Alma Suljić, pomoćnica Ombudsmena

Fatima Račić, stručna saradnica

Nenad Medo, stručni saradnik

Ante Šakota, stručni saradnik

Lektor:

Sanela Topčić

Tehnički uredio:

Dragan Perić, šef Odjela za informacione tehnologije

SADRŽAJ

1. UVOD.....	5
2. BOSNA I HERCEGOVINA.....	7
2.1. PRAVNI OKVIR	7
2.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA NA NIVOU BOSNE I HERCEGOVINE	9
3. REPUBLIKA SRPSKA.....	11
3.1. PRAVNI OKVIR	11
3.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA NA NIVOU REPUBLIKE SRPSKE	13
4. FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE	14
4.1. PRAVNI OKVIR	14
4.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA NA NIVOU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	16
5. KANTONI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	18
5.1. PRAVNI OKVIR	18
5.2. ZAKONODAVNO UREĐENJE DRŽAVNE SLUŽBE NA NIVOU KANTONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	21
5.3. ZAKONODAVNO UREĐENJE ORGANA UPRAVE I UPRAVNIH ORGANIZACIJA NA NIVOU KANTONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	23
5.4. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA KANTONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	25
6. BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE.....	32
6.1. PRAVNI OKVIR	32
6.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH NA NIVOU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE	33
7. NACIONALNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA NA TERITORIJI BOSNE I HERCEGOVINE	35
8. SPOLNA STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, ORGANIMA UPRAVE I REGULATORnim TIJELIMA BOSNE I HERCEGOVINE	38
9. ŽALBE ZAPRIMLJENE U INSTITUCIJI KOJE SE ODNOSE NA DISKRIMINACIJU PO NACIONALNOJ OSNOVI U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA U BOSNI I HERCEGOVINI	40
10. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	41
11. LITERATURA.....	47
12. ANEKS – TABELARNI PRIKAZ NACIONALNE STRUKTURE	50

1. UVOD

Prema članu 1. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o ombudsmenu)¹, Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija) je nezavisna institucija uspostavljena s ciljem promovisanja dobre uprave i vladavine prava i sloboda fizičkih i pravnih osoba, kako je garantovano Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava. Institucija nadgleda aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u skladu s odredbama Zakona o ombudsmenu. Institucija postupa u okviru ustava, zakona, drugih propisa i općih akata, kao i ratificiranih međunarodnih ugovora i općeprihvaćenih pravila i standarda međunarodnog prava.

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine, u periodu od 2013. godine do dana izrade ovog Izvještaja, postupali su po žalbama² u kojima su žalitelji ukazivali na diskriminaciju na nacionalnoj osnovi u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama), prilikom procedure zapošljavanja i ostvarivanja prava iz i po osnovu radnog odnosa.

S ciljem sagledavanja stanja, odnosno nacionalne strukture zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama), Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine donijeli su dana 21.06.2019. godine odluku o izradi Specijalnog izvještaja o zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama) s izuzetkom policijsko-bezbjednosnih struktura.

U izradi ovog Izvještaja Ombudsmeni su primijenili metodologiju koja je bazirana na analizi relevantnih odredbi Ustava Bosne Hercegovine, Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i ustava kantona, Ustava Republike Srpske i Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Isto tako, Ombudsmeni su prilikom izrade ovog Izvještaja izvršili analizu zakonodavstva kojim se utvrđuje zastupljenost konstitutivnih naroda u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama), s izuzetkom policijsko-bezbjednosnih struktura koje su prethodno obrađene drugim specijalnim izvještajem.

Uzimajući u obzir činjenicu da su u institucijama na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini uposleni državni službenici i namještenici, kao i lica zaposlena po drugim osnovama (ugovor o djelu, ugovor o radu, projektno osoblje), Ombudsmeni su izvršili analizu relevantnih odredbi

¹ Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2004 i 32/2006.

² Ž-BL-06-66/13, Ž-BL-06-67/13, Ž-SA-06-187/14, Ž-SA-06-318/14, Ž-BL-06-192/14, Ž-BL-05-83/15, Ž-BL-05-84/15, Ž-SA-06-1150/16, Ž-BL-06-216/17, Ž-SA-06-841/17, Ž-SA-06-842/17 i Ž-SA-06-1297/17.

važećih zakona na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini kojima je uređeno pitanje radnopravnih odnosa svih kategorija uposlenih u ovim agencijama.

U svrhu izrade ovog Izvještaja, Ombudsmeni su, zbog manjka finansijskih i ljudskih resursa, proveli istraživanje ograničenog karaktera, koje se sastojalo u dostavljanju akta - upitnika nadležnim organima sa zahtjevom za dostavu podataka o strukturi zaposlenih, sa stanjem na dan 30. septembar 2019. godine. Tom prilikom tražena je dostava sljedećih podataka: struktura kadrova prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta; nacionalna struktura rukovodnih radnika i spolna struktura zaposlenih.

U Aneksu I nalazi se prikaz zastupljenosti konstitutivnih naroda u svim institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima u Bosni i Hercegovini koje su dostavile popunjeno upitnik Institutciji. U tekstu Izvještaja prikazani su zbirni podaci po nivoima vlasti.

2. BOSNA I HERCEGOVINA

2.1. PRAVNI OKVIR

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine prilikom izrade ovog Izvještaja izvršili su analizu zakonodavstva kojim se utvrđuje zastupljenost konstitutivnih naroda u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama), s izuzetkom policijsko-bezbjednosnih struktura koje su prethodno obrađene drugim specijalnim izvještajem.

Ustav Bosne i Hercegovine³

Ustav Bosne i Hercegovine, u Preambuli propisuje da su:

"...Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (zajedno s ostalima)..."

Član II stav 4 Ustava Bosne i Hercegovine propisuje:

"Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status."

Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine⁴

Radnopravni status državnih službenika uređen je Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 2. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine propisuje:

,,1. Zapošljavanje i unapređenje profesionalne karijere državnog službenika se zasniva na javnoj konkurenciji i profesionalnoj sposobnosti.

2. Struktura državnih službenika u državnoj službi okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva Bosne i Hercegovine prema posljednjem popisu stanovništva.

3. Nacionalna pripadnost državnog službenika zasniva se na dobrovoljnem izjašnjanju u skladu s ovim Zakonom.“

³ Aneks IV Općeg okvircnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini potpisanih dana 14.12.1995. godine.

⁴ Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 32/2007, 43/2009, 8/2010, 40/2012 i 93/2017.

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine⁵

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine uređuje radnopravni status zaposlenika, način i postupak prijema u radni odnos, zaključivanje ugovora o radu između zaposlenika i poslodavca, radno vrijeme, plaće i naknade, odmore i odsustva, zaštitu prava iz radnog odnosa, zaključivanje i primjenu kolektivnog ugovora, rješavanje sporova između zaposlenika i poslodavca, učešće zaposlenika i sindikata u zaštiti prava zaposlenika, prestanak radnog odnosa, nadzor nad primjenom zakona i druga prava i obaveze koje nastaju na osnovu radnopravnog statusa zaposlenika. Ovim Zakonom reguliše se radni odnos: zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine i njenim organima koji nisu državni službenici; zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine koji su izričito izuzeti iz Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, br. 19/2002 i 35/2003); zaposlenika koji su zaposleni u javnim preduzećima Bosne i Hercegovine, pravnim subjektima koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine, udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine, međuentitetskim korporacijama i drugim institucijama za obavljanje dodatnih nadležnosti u Bosni i Hercegovini, ako drugim zakonom nije drugačije određeno.

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ne predviđa posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti zaposlenika. Međutim, član 6. Zakona propisuje „*zabranu diskriminacije zbog rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja ili opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, seksualne orijentacije, imovnog stanja, rođenja ili kakve druge okolnosti, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, tjelesnih poteškoća ili na osnovu kojeg drugog razloga suprotnog osnovnim ljudskim pravima i slobodama utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom.*“

Izborni zakon Bosne i Hercegovine⁶

Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine uređuje se izbor članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Organi nadležni za provedbu izbora su izborne komisije i birački odbori. Izborne komisije i birački odbori nezavisni su i nepristrasni u svom radu.

Članom 2.2 Izborskog zakona Bosne i Hercegovine uređeno je pitanje ravnopravne zastupljenosti spolova: “(4) *U sastavu općinske izborne komisije i biračkog odbora osigurat će se zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborna komisija i birački odbor sastoji od tri člana, kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova.*”

⁵ Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 26/2004, 7/2005, 48/2005, 60/2010, 32/2013 i 93/2017.

⁶ Izborni zakon Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 23/2001, 7/2002, 9/2002, 20/2002, 25/2002, 4/2004, 20/2004, 25/2005, 52/2005, 65/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 32/2007, 33/2008, 37/2008, 32/2010, 18/2013, 7/2014 i 31/2016.

Članom 2.5 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisano je:“(4) U komisiji za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.”

Sastav izborne komisije je multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izbornoj jedinici za koju se organ nadležan za provođenje izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnom nivou. U sastavu izborne komisije nastojat će se osigurati zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborna komisija sastoji od tri člana kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova⁷.

2.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA NA NIVOУ BOSNE I HERCEGOVINE

Institucija je kontaktirala sve institucije, upravne organizacije i regulatorna tijela na nivou Bosne i Hercegovine sa zahtjevom za dostavljanjem nacionalne i spolne strukture zaposlenih: Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine, Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Direkcija za evropske integracije, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Agencija za promociju stranih investicija, Ured za veterinarstvo, Konkurenčijsko vijeće, Ministarstvo komunikacija i prometa, Direkcija za civilno vazduhoplovstvo, Regulatorna agencija za komunikacije, Ministarstvo finansija i trezora, Uprava za indirektno oporezivanje, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Jedinica za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera, Ministarstvo pravde, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka, Centar za uklanjanje mina, Služba za zajedničke poslove, Kancelarija za reviziju, Centralna izborna komisija, Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, Agencija za državnu službu, Agencija za statistiku, Institut za standardizaciju, Institut za mjeriteljstvo, Institut za intelektualno vlasništvo, Institut za akreditaciju, Arhiv Bosne i Hercegovine, Uprava za zaštitu zdravlja bilja, Agencija za nadzor nad tržištem, Agencija za sigurnost hrane, Fond za povratak, Agencija za rad i zapošljavanje, Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju, Odbor državne službe za žalbe, Komisija za koncesije, Kancelarija za zakonodavstvo, Agencija za javne nabavke, Kancelarija za razmatranje žalbi, Institut za nestale osobe, Agencija za osiguranje, Direkcija za ekonomsko planiranje, Institucija ombudsmena za zaštitu potrošača, Kancelarija koordinatora za reformu javne uprave, Agencija za poštanski promet, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, Agencija za zaštitu ličnih podataka, Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja, Agencija za lijekove i medicinska sredstva, Agencija za antidoping kontrolu, Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i Vijeće za državnu pomoć.

⁷ Izborni zakon Bosne i Hercegovine, član 2.14.

Sve navedene organizacije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika i Kancelarije koordinatora za reformu javne uprave. Prikazani podaci također obuhvataju zaposlene u Instituciji ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine.

Nacionalna struktura zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na nivou Bosne i Hercegovine na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
18.598	15.592	6.899	1.416	5.639	1.043	2.887	699	156	12	11	3
procenat		44,28%		36,16%		18,45%		1%		0,07%	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
15.592	3.607	11.985
Procenat	23,13%	76,87%

Ovdje je potrebno napomenuti da je odnos žena i muškaraca 2.759 prema 3.081, ako se oduzme 9.690 zaposlenih u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine.

3. REPUBLIKA SRPSKA

3.1. PRAVNI OKVIR

Ustav Republike Srpske⁸

Član 10.

„Gradani Republike su ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, spol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo.“

Zakon o republičkoj upravi Republike Srpske⁹

Zakonom o republičkoj upravi Republike Srpske osnivaju se ministarstva, republičke uprave i republičke upravne organizacije (u daljem tekstu: organi uprave), uređuju načela njihovog djelovanja, poslovi uprave, unutrašnja organizacija organa uprave, uređenje organa uprave, unutrašnji nadzor, sukob nadležnosti, rješavanje o žalbi, izuzeće, odnos organa uprave s drugim organima i organizacijama, prenošenje i povjeravanje poslova uprave, javnost rada i odnosi s građanima, sredstva za rad organa uprave, državni službenici i namještenici, kancelarijsko poslovanje i druga pitanja od značaja za osnivanje, organizaciju i rad republičke uprave. Republička uprava (u daljem tekstu: uprava) je dio izvršne vlasti Republike Srpske koja vrši poslove uprave u okviru prava i dužnosti Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika). Poslove uprave obavljaju ministarstva i drugi republički organi uprave.

Član 128. Zakona o republičkoj upravi propisuje:

- “(1) Poslove iz djelokruga organa uprave obavljaju državni službenici i namještenici.
- (2) Poslove osnovne djelatnosti organa uprave obavljaju državni službenici, a poslove u neposrednoj vezi s njima izvršavaju namještenici.
- (3) Poslovi osnovne djelatnosti uprave su: normativno-pravni i upravni poslovi, praćenje stanja, razvojni i inspekcijski poslovi.”

Član 129. Zakona o republičkoj upravi propisuje: „Položaj državnog službenika i namještenika uređuje se posebnim zakonom.“

Zakon o državnim službenicima Republike Srpske¹⁰

Zakonom o državnim službenicima Republike Srpske uređuju se radnopravni status državnih službenika u republičkim organima uprave Republike Srpske (u daljem tekstu: republički organi uprave); prava i dužnosti; radna mjesta državnih službenika; zapošljavanje i popunjavanje upražnjenih radnih mjesta; ocjenjivanje i napredovanje; stručno osposobljavanje i usavršavanje i stručni ispit; pripravnici i volonteri u republičkim organima uprave; disciplinska i materijalna odgovornost; prestanak radnog odnosa; zaštita prava iz radnog odnosa; kadrovska plan; vođenje centralne evidencije; druga prava iz radnog odnosa i status i nadležnost Odbora državne uprave za žalbe (u daljem tekstu: Odbor). Pojedina prava i dužnosti državnih službenika mogu se

⁸ Ustav Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 21/1992 – precišćeni tekst, 28/1994, 8/1996, 13/1996, 15/1996, 16/1996, 21/1996, 21/2002, 26/2002, 30/2002, 31/2002, 69/2002, 31/2003, 98/2003, 115/2005 i 117/2005.

⁹ Zakon o republičkoj upravi, Službeni glasnik Republike Srpske, broj 115/2018.

¹⁰ Zakon o državnim službenicima Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 118/2008, 117/2011, 37/2012 i 57/2016.

posebnim zakonom urediti i na drugačiji način, ako to proizlazi iz prirode njihovih poslova (oblast unutrašnjih poslova, inspekcijski poslovi i sl.).

Član 4. Zakona o državnim službenicima Republike Srpske propisuje:

„(1) Struktura državnih službenika treba okvirno da odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva.

(2) Nacionalna pripadnost državnog službenika određuje se na osnovu dobrovoljnog izjašnjanja.“

Zakon o radu Republike Srpske¹¹

Zakonom o radu Republike Srpske uređuju se radni odnosi, prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa i drugi odnosi po osnovu rada u Republici Srpskoj, ako posebnim zakonima nije drugačije određeno. Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na sve radnike koji rade na teritoriji Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika), kod domaćeg ili stranog pravnog, odnosno fizičkog lica, bez obzira na mjesto njegove registracije, odnosno državljanstva (u daljem tekstu: poslodavac), kao i na radnike koji su upućeni na rad u inostranstvo od poslodavca, osim ako zakonom zemlje u koju su upućeni ili međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno. Odredbe Zakona o radu Republike Srpske primjenjuju se i na zaposlene u republičkim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, kao i na zaposlene strane državljane i lica bez državljanstva koji rade na teritoriji Republike, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Član 19. Zakona o radu Republike Srpske propisuje: „*Radnik, kao i lice koje traži zaposlenje, ne može biti stavljen u neravnopravan položaj prilikom ostvarivanja prava po osnovu rada i prava na zaposlenje zbog rase, etničke ili nacionalne pripadnosti, boje kože, spola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja i uvjerenja, socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva ili nečlanstva u sindikatu ili političkoj organizaciji, fizičkog i duševnog zdravlja i drugih obilježja koja nisu u neposrednoj vezi s prirodnom radnog odnosa.*“

Izborni zakon Republike Srpske¹²

Izbornim zakonom Republike Srpske uređuje se izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, poslanika Narodne skupštine Republike Srpske i delegata Vijeća naroda, odbornika gradske skupštine, odbornika skupštine opštine, gradonačelnika grada, načelnika opštine, članova vijeća mjesne zajednice, imenovanje organa za provođenje izbora i finansiranje izbora i izborne kampanje.

Član 10. Izbornog zakona Republike Srpske propisuje: „*Sastav organa za provođenje izbora treba biti multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva na državnom nivou.*“

¹¹ Zakon o radu Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 1/2016 i 66/2018.

¹² Izborni zakon Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 34/2002, 35/2003, 24/2004, 19/2005, 24/2012 i 109/2012.

3.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORNIM TIJELIMA NA NIVOU REPUBLIKE SRPSKE

Institucija je kontaktirala sve javne organe i institucije u Republici Srpskoj sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: predsjednik Republike Srpske, Narodna skupština Republike Srpske, Vijeće naroda Republike Srpske, Republička komisija za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti u Republici Srpskoj, Ombudsmen za djecu Republike Srpske, Komisija za žalbe, Republička izborna komisija, Fiskalno vijeće Republike Srpske, Vlada Republike Srpske, Vazduhoplovni servis, Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Republički sekretarijat za zakonodavstvo, Agencija za državnu upravu, Odbor državne uprave za žalbe, Gender centar, Kancelarija pravnog predstavnika, Republička uprava za inspekcijske poslove, Služba za zajedničke poslove Vlade Republike Srpske, Helikopterski servis, Republička uprava civilne zaštite, Ministarstvo prosvjete i kulture, Republički pedagoški zavod, Republički zavod za zaštitu kulturno - historijskog i prirodnog naslijeđa, Arhiv Republike Srpske, Republički sekretarijat za vjere, Zavod za obrazovanje odraslih, Ministarstvo finansija, Porezna uprava Republike Srpske, Republički devizni inspektorat, Republički zavod za statistiku, Republička uprava za igre na sreću, Ministarstvo pravde, Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Republički centar za istraživanje rata, ratnih zločina i traženja nestalih lica, Agencija za upravljanje oduzetom imovinom, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo nauke i tehnologije, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva, Republički zavod za standardizaciju i metrologiju, Republički zavod za geološka istraživanja, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republički hidrometeorološki zavod, Agencija za agrarna plaćanja, Ministarstvo saobraćaja i veza, Agencija za bezbjednost saobraćaja, Ministarstvo trgovine i turizma, Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, Republička direkcija za obnovu i izgradnju, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Ministarstvo za ekonomski odnose i regionalnu saradnju, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica, Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske i Ministarstvo porodice, omladine i sporta.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Vazduhoplovnog servisa, Republičke uprave civilne zaštite, Republičkog deviznog inspektorata, Ombudsmana za djecu i Glavne službe za reviziju javnog sektora.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Republike Srpske na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
5.247	4.006	53	7	3.815	421	53	6	69	10	16	4
procenat		1,30%		93,83%		1,30%		1,7%		0,4%	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
4.006	2.088	1.918
procenat	51,35%	48,65%

4. FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

4.1. PRAVNI OKVIR

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine¹³

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine u preambuli propisuje:

“Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, ovim donose Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.”

Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine¹⁴

Radnopravni status državnih službenika u organima državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine uređen je Zakonom o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, a članom 2. Zakona propisana je proporcionalna zastupljenost:

1. *U organima državne službe Federacije, Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će proporcionalno zastupljeni.*
2. *Kao ustavni princip takva proporcionalna zastupljenost bazirat će se na popisu stanovništva iz 1991. godine dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.*
3. *Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) i vlade kantona nadziru zastupljenost državnih službenika u organima državne službe iz stava 1 ovog člana.”*

Članom 3. Zakona o državnoj službi uređeno je pitanje zapošljavanja i unapređenja državnih službenika:

1. *Zapošljavanje i unapređenje profesionalne karijere državnog službenika zasniva se na javnom konkursu i profesionalnoj sposobnosti.*
2. *Zapošljavanje u organima državne službe vrši se samo na osnovu javnog konkursa i ispunjavanja uvjeta i kriterija propisanih ovim Zakonom i posebnim zakonom, te u skladu s kriterijima propisanim podzakonskim propisom donesenim na osnovu ovog Zakona.”*

Principi na kojima se zasniva funkcionisanje državne službe propisani su odredbom člana 4. Zakona o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine:

- “Državna služba osigurava poštivanje i primjenu sljedećih principa:*
- a) *zakonitost;*
 - b) *transparentnost i javnost;*
 - c) *odgovornost;*
 - d) *učinkovitost i ekonomičnost;*
 - e) *profesionalna nepristrasnost;*
 - f) *politička nezavisnost.”*

Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti zaposlenika. Međutim, članom 18. navedenog Zakona utvrđena su

¹³ Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 1/1994, 13/1997, 16/2002, 22/2002, 52/2002, 18/2003, 63/2003, 9/2004, 20/2004, 33/2004, 72/2005, 71/2005, 88/2008.

¹⁴ Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006, 77/2006, 4/2012, 99/2015.

prava državnog službenika: „...Državni službenik ima pravo na: pošten i pravedan tretman u svim aspektima kadrovske politike, bez obzira na nacionalnost, socijalno porijeklo, entitetsko državljanstvo, prebivalište, religiju, politička i druga uvjerenja, spol, rasu, rođenje, bračni status, starosnu dob, imovno stanje, hendičepiranost ili drugi status.“

U postupku zapošljavanja i unapređenja državnih službenika zabranjena je diskriminacija na osnovu spola¹⁵ u smislu člana 3. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini¹⁶.

Na državnog službenika primjenjuju se odredbe Zakona o radu, ostali zakoni i kolektivni ugovori kojima se uređuju prava i obaveze iz radnih odnosa, osim ako Zakonom o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine nije drugačije uređeno.

Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine¹⁷

Ovim zakonom uređuje se zaključivanje ugovora o radu, radno vrijeme, plate, prestanak ugovora o radu, ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa, zaključivanje kolektivnih ugovora, mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova i druga pitanja iz radnog odnosa, ako drugim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.¹⁸

Ravnopravna zastupljenost spolova propisana je članom 3. Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine: „Formiranje vijeća zaposlenika, mirovnog vijeća, ekonomsko - socijalnog vijeća i drugih organa koji proizlaze iz ovog Zakona i kolektivnih ugovora, odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova.“

Član 8. Zakona o radu Federacije Bosne i Hercegovine propisuje osnove i vrste diskriminacije:

“(1) Zabranjena je diskriminacija radnika kao i lica koje traži zaposlenje, s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, starost, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko i drugo mišljenje, nacionalnu pripadnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima, zdravstveni status, ili neko drugo lično svojstvo.

(2) Diskriminacija može biti direktna ili indirektna.

(3) Direktna diskriminacija, u smislu ovog Zakona, znači svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz stava 1 ovog člana kojim se radnik, kao i lice koje traži zaposlenje stavlja ili je bilo stavljeno u nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica u istoj ili sličnoj situaciji.

(4) Indirektna diskriminacija, u smislu ovog Zakona, postoji kada određena naizgled neutralna odredba, pravilo, kriterij ili praksa stavlja ili bi stavila u nepovoljniji položaj radnika kao i lice koje traži zaposlenje zbog određene osobine, statusa, opredjeljenja, uvjerenja ili vrijednosnog sistema koji čine osnove za zabranu diskriminacije iz stava 1 ovog člana u odnosu na drugog radnika, kao i lice koje traže zaposlenje.”

Diskriminacija iz člana 8. ovog Zakona zabranjena je u odnosu na:

- “a) uvjete za zapošljavanje i izbor kandidata za obavljanje određenog posla,
- b) uvjete rada i sva prava iz radnog odnosa,
- c) obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje,
- d) napredovanje u poslu i

¹⁵ Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, član 24. stav 2.

¹⁶ Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH, broj 16/2003.

¹⁷ Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 26/2016 i 89/2018.

¹⁸ Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine, član 1.

e) otkazivanje ugovora o radu.”¹⁹

Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine²⁰

Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine uređuje se organizacija i način funkcionisanja organa državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koja obuhvata: položaj, ulogu, uređenje, ovlaštenja i obaveze u obavljanju upravnih, stručnih i drugih poslova, međusobne odnose organa uprave i odnos organa uprave prema građanima, organima izvršne i zakonodavne vlasti, ombudsmenima, privrednim društvima i drugim pravnim licima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad organa državne uprave na svim nivoima vlasti u Federaciji.

Članom 5. ovog Zakona propisano je:

„Nadležnost federalnih i kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija utvrđuje se zakonom kojim se uređuje određena upravna oblast, a nadležnost općinskih i gradskih organa uprave utvrđuje se odlukama općinskog, odnosno gradskog vijeća kojima se uređuju poslovi lokalne samouprave općine, odnosno grada. Kantonalni, općinski i gradski organi nadležni su da obavljaju i upravne i stručne poslove koji se federalnim, odnosno kantonalnim zakonom delegiraju ili prenesu na kanton, općinu, odnosno grad.“

Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti.

4.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA NA NIVOUI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Institucija ombudsmena za ljudska prava je kontaktirala sve javne organizacije na nivou Federacije Bosne i Hercegovine sa zahtjevom za dostavljanjem nacionalne i spolne strukture zaposlenih: Parlament Federacije BiH, Predstavnički dom, Dom naroda, Vlada Federacije BiH, Federalno pravobranilaštvo, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Federalno ministarstvo trgovine, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Federalni zavod za statistiku, Federalni hidrometeorološki zavod Arhiv Federacije BiH, Federalni zavod za programiranje razvoja, Federalna direkcija robnih rezervi, Federalna uprava civilne zaštite, Federalna uprava za inspekcijske poslove, Federalni zavod za agropedologiju, Federalni zavod za poljoprivredu, Federalni zavod za geologiju, Federalni agromediterski zavod, Federalna novinska agencija, Agencija za državnu službu Federacije BiH, Federalni zavod za PIO/MIO, Federalni zavod za programiranje razvoja, Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH, Agencija za nadzor osiguranja Federacije BiH, Komisija za vrijednosne papire Federacije BiH,

¹⁹ Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine, član 10.

²⁰ Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, broj 35/2005.

Centar za edukaciju sudija i tužilaca Federacije BiH, Gender centar Federacije BiH, Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH, Porezna uprava Federacije BiH.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim: Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ureda za zakonodavstvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Federacije Bosne i Hercegovine na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano		Popunjeno		Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
5.423	3.806	2.675	141	97	6	924	74	77	6	0	0		
procenat		70,3%		2,55%		24,28%		2,02%					

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
3.806	2.135	1.671
procenat	56,1%	43,9%

5. KANTONI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

5.1. PRAVNI OKVIR

Ombudsmeni su prilikom izrade ovog Izvještaja izvršili analizu zakonodavstva kojim se utvrđuje radnopravni status zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima kantona Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, propisuje u poglavlju III, podjelu nadležnosti između federalne i kantonalne vlasti. U skladu s potrebama, nadležnosti iz poglavlja III član 2. mogu biti ostvarene zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti. Članom 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je:

Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebno su nadležni za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme s kantonalnim oznakama;*
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;*
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;*
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;*
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi;*
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje;*
- g) donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;*
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;*
- i) utvrđivanje politike u vezi s osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;*
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;*
- k) stvaranje i primjena politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;*
- l) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.*

Nadalje, poglavlje V, član 1. tačka c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da će: "...kantoni u izvršavanju svojih nadležnosti osigurati da konstitutivni narodi i pripadnici grupe ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima kantona. Takva proporcionalna zastupljenost u skladu je s popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7."²¹

Analizom citirane odredbe može se zaključiti da je načelo proporcionalne zastupljenosti utvrđeno kao ustavna vrijednost. Naime, ova ustavna odredba obavezujuća je za cijelokupni pravni sistem Federacije Bosne i Hercegovine i zahtijeva da se prilikom donošenja svake odluke u obzir uzmu odredbe kojima se štite prava i interesi pojedinaca kao i odredbe koje štite javni interes.

²¹ Tačka c) ovog člana propisana je Amandmanom LXXV.

Načelo proporcionalnosti, odnosno proporcionalna nacionalna zastupljenost propisana je i ustavima kantona Federacije Bosne i Hercegovine:

Ustav Kantona Sarajevo²²

Član 27.

“Konstitutivni narodi i pripadnici grupe ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu s članom IX. 11a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.”²³

Ustav Zeničko-dobojskog kantona²⁴

Član 5.

“Konstitutivni narodi i grupa Ostali bit će proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama Kantona.

Proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede (u daljem tekstu: proporcionalna zastupljenost).

Javne institucije u smislu ovog člana su ministarstva u Vladi Kantona, općinski organ vlasti, Kantonalni sud, općinski sudovi i Tužilaštvo²⁵.”

Ustav Tuzlanskog kantona²⁶

Član 3.

“Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih biće proporcionalno zastupljeni u Vladi, ministarstvima Kantona, kantonalnim i općinskim sudovima, u kantonalnim i općinskim organima vlasti i upravi.

Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.”

Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde²⁷

Član 3.

“Sastav svih organa u Kantonu i općinama Kantona mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

²² Ustav Kantona Sarajevo, https://mup.ks.gov.ba/sites/mup.ks.gov.ba/files/ustavkantona_0.pdf preuzeto 09.10.2019. godine.

²³ Amandman XXIX

²⁴ Ustav Zeničko-dobojskog kantona, <https://www.zdk.ba/component/k2/item/158-ustav-zeni%C4%8Dko-dobojskog-kantona>, preuzeto 09.10.2019. godine.

²⁵ Amandman IX

²⁶ Ustav Tuzlanskog kantona, <http://www.vladatki.kim.ba/ustav-tk>, preuzeto 09.10.2019. godine.

²⁷ Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, http://www.bpkg.gov.ba/media/images/2011/07/ustav_bpk_gorazde.pdf, preuzeto 09.10.2019. godine.

Ustav Unsko-sanskog kantona²⁸

Član 4.

“Sastav svih organa u Kantonu mora odražavati i nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, odnosno općine ako Ustavom nije drugačije utvrđeno.”

Ustav Kantona 10²⁹

Član 3.

“Sastav svih tijela vlasti u Kantonu i općinama Kantona mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije određeno.”

Ustav Srednjobosanskog kantona³⁰

Član 4.

“Sastav svih organa u Kantonu i općinama mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, odnosno općine, a na osnovu općih i slobodnih izbora i na osnovu izbornih rezultata.”

Ustav Posavskog kantona³¹

Član 3.

“Sastav svih tijela vlasti u Kantonu i općinama Kantona mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

Ustav Hercegovačko-neretvanskog kantona³²

Član 4.

“Sastav svih tijela vlasti u Kantonu i u općinama mora održavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

Ustav Zapadnohercegovačkog kantona³³

Član 3.

“Sastav svih tijela vlasti u Kantonu i općinama Kantona mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drugačije utvrđeno.”

²⁸ Ustav Unsko-sanskog kantona, <http://vladausk.ba/dokumenti/ustav.pdf>, preuzeto 09.10.2019. godine.

²⁹ Ustav Kantona 10, http://www.skupstinahbz.com/public/files/ustav_hercegbosanske_zupanije.pdf, preuzeto 09.10.2019. godine.

³⁰ Ustav Srednjobosanskog kantona, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, preuzeto 09.10.2019. godine.

³¹ Ustav Posavskog kantona, <https://www.zupanijaposavska.ba/ustav-zupanije-posavske/>, preuzeto 09.10.2019. godine.

³² Ustav Hercegovačko-neretvanskog kantona, <https://www.vlada-hnz-k.ba/hr/ustav-hnk>, preuzeto 09.10.2019. godine.

³³ Ustav Zapadnohercegovačkog kantona, <http://www.skupstina-zzh.ba/Opsirnije.aspx?id=475&isPrint=True>, preuzeto 09.10.2019. godine.

5.2. ZAKONODAVNO UREĐENJE DRŽAVNE SLUŽBE NA NIVOU KANTONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici. Državni službenik je lice koje obavlja poslove osnovne djelatnosti u organu državne službe i koje je u skladu sa zakonom postavljeno na određeno radno mjesto u tom organu. Namještenik je lice koje obavlja dopunske poslove osnovne djelatnosti i poslove pomoćne djelatnosti iz nadležnosti organa državne službe koji su funkcionalno povezani s poslovima osnovne djelatnosti organa državne službe i koje je u skladu sa zakonom raspoređeno na određeno radno mjesto u tom organu. Radnopravni status državnih službenika, pravila kojima se reguliše postupak prijema u državnu službu, klasifikacija radnih mjesta, stručno ospozobljavanje i usavršavanje državnih službenika, napredovanje u službi kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obaveza državnih službenika, te određena pitanja od značaja za uređivanje i ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti namještenika uređena su zakonima o državnim službenicima.

Analizom zakonodavstva kojim je definisan način rada i funkcionisanje državne službe konstatovano je da je državna služba u kantonima Federacije Bosne i Hercegovine uređena na sljedeći način: Srednjobosanski, Zeničko-dobojski i Hercegovačko-neretvanski kanton nemaju donesene zakone kojima se na nivou kantona uređuje pitanje državne službe u spomenutim kantonima (pa samim tim ni načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti), već je u navedenim kantonima u primjeni Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine. S druge strane, sljedeći kantoni imaju zakone kojima se uređuje pitanje državne službe, odnosno radnopravni status državnih službenika i namještenika/ostalih zaposlenika:

Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Kantonu 10³⁴

Član 4. (Načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti)

- “1. Struktura državnih službenika i namještenika u državnoj službi Kantona okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva iz 1991. godine.
- 2. Nacionalna pripadnost državnog službenika odnosno namještenika zasniva se na dobrovoljnem izjašnjavanju.
- 3. Vlada Kantona 10 (u daljem tekstu: Vlada Kantona) odnosno druga mjerodavna tijela vlasti (u daljem tekstu: mjerodavna tijela), nadziru zastupljenost državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe i poduzimaju odgovarajuće mjere da se ostvari poštivanje načela proporcionalne zastupljenosti u odnosu na nacionalnu pripadnost.”

Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo³⁵

Član 3. (Proporcionalna nacionalna zastupljenost)

- “(1) U organima državne službe u Kantonu, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno s ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će proporcionalno zastupljeni.
- (2) Kao ustavni princip, proporcionalna zastupljenost bazira se na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok Aneks 7 ne bude proglašen realizovanim.
- (3) Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada), gradonačelnik Grada Sarajeva i načelnici općina na teritoriji Kantona nadziru nacionalnu zastupljenost državnih službenika u organima državne službe iz stava (1) ovog člana.”

³⁴ Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Kantonu 10, Narodne novine Kantona 10, broj 1/2014.

³⁵ Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, broj 31/2016.

Zakon o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu³⁶

Član 4. (Proporcionalna zastupljenost)

“(1) Struktura državnih službenika i namještenika u organima državne službe okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva. Nacionalna pripadnost državnog službenika, odnosno namještenika, zasniva se na dobrovoljnom izjašnjavanju u skladu s ovim Zakonom.

(2) Vlada Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona), odnosno drugi nadležni organi vlasti (u daljem tekstu: nadležni organ), nadziru zastupljenost državnih službenika i namještenika u organima državne službe i poduzimaju odgovarajuće mjere da se ostvari poštivanje principa proporcionalne zastupljenosti u odnosu na nacionalnu pripadnost.

(3) Organi iz stava (2) ovog člana dužni su u skladu sa zakonom voditi računa i o ostvarivanju principa ravnopravne zastupljenosti spolova u organima državne službe.”

Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Posavskom kantonu³⁷

Član 3. (Proporcionalna zastupljenost)

“(1) Struktura državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva.

(2) Vlada Posavskog kantona (u daljem tekstu: Vlada) nadzire zastupljenost državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe i poduzima odgovarajuće mjere da se ostvari poštivanje načela proporcionalne zastupljenosti u odnosu na nacionalnu pripadnost.

(3) Vlada je dužna voditi računa i o ostvarivanju načela ravnopravne zastupljenosti spolova u tijelima državne službe.”

Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Zapadnohercegovačkom kantonu³⁸

Član 2. (Proporcionalna zastupljenost)

“1. Struktura državnih službenika u tijelima državne službe Kantona, gradova i općina okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva, prema posljednjem popisu stanovništva.

2. Vlada Zapadnohercegovačkog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona) nadzire zastupljenost državnih službenika u tijelima državne službe iz stava 1 ovog člana.”

Zakon o državnoj službi u Bosansko – podrinjskom kantonu Goražde³⁹

Član 3. (Proporcionalna nacionalna zastupljenost)

“(1) U organima državne službe u Kantonu, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno s ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će proporcionalno zastupljeni.

³⁶ Zakon o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu, Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, broj 14/2017.

³⁷ Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Posavskom kantonu, preuzeto sa <http://skupstinazp.ba>, dana 06.02.2018. godine.

³⁸ Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Zapadnohercegovačkom kantonu, Narodne novine Zapadnohercegovačkog kantona, broj 16/2008.

³⁹ Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, preuzeto sa <http://www.bpkg.gov.ba/>, dana 08.10.2019. godine.

(2) Kao ustavni princip, proporcionalna zastupljenost bazira se na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok Aneks 7. ne bude proglašen realizovanim.

(3) Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada), Gradonačelnik Grada Goražda i načelnici općina na teritoriji Kantona nadziru nacionalnu zastupljenost državnih službenika u organima državne službe iz stava (1) ovog člana.”

Zakon o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu⁴⁰

Član 3. (Proporcionalna nacionalna zastupljenost)

“(1) U organima državne službe u Kantonu Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima i građani Bosne i Hercegovine, bit će proporcionalno zastupljeni.

(2) Kao ustavni princip, proporcionalna zastupljenost bazira se na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok Aneks 7. ne bude proglašen realizovanim.

(3) Vlada Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada), gradonačelnik i načelnici općina na području Kantona nadziru nacionalnu zastupljenost državnih službenika i namještenika u organima državne službe.”

5.3. ZAKONODAVNO UREĐENJE ORGANA UPRAVE I UPRAVNIH ORGANIZACIJA NA NIVOU KANTONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Organi uprave se dijele na uprave i upravne organizacije. Uprave kao i upravne organizacije mogu biti samostalne i u sastavu ministarstava. Upravne organizacije su zavodi, agencije i direkcije. Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine uređuje se organizacija i način funkcionisanja organa državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine koja obuhvata: položaj, ulogu, uređenje, ovlaštenja i obaveze u obavljanju upravnih, stručnih i drugih poslova, međusobne odnose organa uprave i odnos organa uprave prema građanima, organima izvršne i zakonodavne vlasti, ombudsmenima, privrednim društvima i drugim pravnim licima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad organa državne uprave na svim nivoima vlasti u Federaciji. Članom 5. ovog Zakona propisano je:

„Nadležnost federalnih i kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija utvrđuje se zakonom kojim se uređuje određena upravna oblast, a nadležnost općinskih i gradskih organa uprave utvrđuje se odlukama općinskog, odnosno gradskog vijeća kojima se uređuju poslovi lokalne samouprave općine, odnosno grada. Kantonalni, općinski i gradski organi nadležni su da obavljaju i upravne i stručne poslove koji se federalnim, odnosno kantonalnim zakonom delegiraju ili prenesu na kanton, općinu, odnosno grad.“

Kantonalni organi uprave osnivaju se za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz nadležnosti kantona⁴¹, dok se upravne organizacije osnivaju za obavljanje stručnih poslova koji pretežno zahtijevaju primjenu stručnih i naučnih metoda rada i s njima povezanih upravnih poslova. Kantonalni organi uprave su kantonalna ministarstva i kantonalne uprave, dok su kantonalne upravne organizacije kantonalni zavodi, direkcije i agencije.⁴² Kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije osnivaju se i ukidaju i njihov djelokrug se utvrđuje kantonalnim zakonom o organizaciji i djelokrugu kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija, u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave Federacije Bosne i Hercegovine i kantonalnim zakonima.

⁴⁰ Zakon o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu, Službene novine Tuzlanskog kantona, br. 7/2017, 10/2017, 10/2018 i 14/2018.

⁴¹ Zakon o organizaciji organa uprave Federacije Bosne i Hercegovine, član 32. stav 2.

⁴² Ibidem, član 47.

Analizom zakonodavstva svih deset kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine konstatovano je da Kanton 10 nema zakon koji se isključivo odnosi na organe uprave i upravne organizacije, te se u vezi s tim primjenjuje federalni zakon kojim je uređeno ovo pitanje. U ostalim kantonima funkcionisanje uprave i upravnih organizacija uređeno je sljedećim zakonima:

Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo⁴³

Član 5. (Zastupljenost)

“(1) U kantonalnim ministarstvima, kantonalnim upravama i kantonalnim upravnim organizacijama osigurava se proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe ostalih, u skladu s Amandmanom XIX (član 11a.) Ustava Kantona Sarajevo, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.”

Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Zeničko-dobojskog kantona⁴⁴

Član 8. (Zastupljenost)

“(1) U tijelima uprave osigurava se proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe ostalih, u skladu s Amandmanom IX Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kao i ravnopravna zastupljenost oba spola.”

Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Posavskog kantona⁴⁵

Član 4.

“U kantonalnim tijelima uprave osigurat će se da Hrvati, Bošnjaci i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno s ostalima i građani Bosne i Hercegovine, budu proporcionalno zastupljeni, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.”

Zakon o organizaciji i nadležnostima kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija Unsko-sanskog kantona⁴⁶

Član 3. (Proporcionalna zastupljenost)

“(1) U kantonalnim organima uprave i upravnim organizacijama, konstitutivni narodi i pripadnici grupe ostalih bit će proporcionalno zastupljeni.

(2) Kao ustavno načelo, proporcionalna zastupljenost bazirat će se na popisu stanovništva iz 1991. godine, do potpune provedbe Aneksa 7.

(3) U kantonalnim organima uprave i upravnim organizacijama u ravnopravnoj upotrebi su bosanski, hrvatski i srpski jezik. Službena pisma su latinica i cirilica.”

⁴³ Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, br. 2/2012, 41/2012, 8/2015 i 13/2017.

⁴⁴ Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Zeničko-dobojskog kantona, Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, br. 10/2015.

⁴⁵ Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Posavskog kantona, Narodne novine Posavskog kantona, br. 4/2008, 02/2010.

⁴⁶ Zakon o organizaciji i nadležnostima kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija Unsko-sanskog kantona, Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, br. 9/2013, 11/2014 i 08/2015.

Zakon o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde⁴⁷

Član 4.

“U kantonalnim ministarstvima, kantonalnim upravama i kantonalnim upravnim organizacijama, konstitutivni narodi bit će proporcionalno zastupljeni u skladu s Ustavom Federacije i Ustavom Kantona.”

Zakon o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona⁴⁸

Član 3. (Zastupljenost)

“(1) U kantonalnim ministarstvima, kantonalnim upravama i kantonalnim upravnim organizacijama osigurava se proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe ostali, u skladu s Amandmanom XIII, član 4. Ustava Srednjobosanskog kantona, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.”

Zakoni o organizaciji organa uprave Hercegovačko-neretvanskog⁴⁹, Zapadnohercegovačkog⁵⁰ i Tuzlanskog kantona⁵¹ ne sadrže odredbe o proporcionalnoj zastupljenosti, odnosno ne sadrže načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti.

5.4. STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA KANTONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

U postupku prikupljanja podataka o zastupljenosti konstitutivnih naroda učestvovali su po kantonima:

Bosansko-podrinjski kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Kantonalno ministarstvo za privredu, Kantonalno ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose, Kantonalno ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice, Kantonalno ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline, Kantonalno ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport, Kantonalno ministarstvo za boračka pitanja, Kantonalno ministarstvo za finansije, Zavod za besplatnu pravnu pomoć, Kantonalna direkcija robnih rezervi, Služba za odnose s javnošću BPK Goražde, Kantonalna agencija za privatizaciju, Služba za zajedničke poslove kantonalnih organa uprave, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, Kantonalna uprava civilne zaštite, Arhiv kantona i Pravobranilaštvo.

⁴⁷ Zakon o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona, broj 9/2013 i 13/2013.

⁴⁸ Zakon o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona, Službene novine Srednjobosanskog kantona, broj 15/2012.

⁴⁹ Zakon o organizaciji uprave u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona, broj 9/2009.

⁵⁰ Zakon o organizaciji tijela uprave Zapadnohercegovačkog kantona, Narodne novine Zapadnohercegovačkog kantona, broj 9/2006.

⁵¹ Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona, Službene novine Tuzlanskog kantona, broj 10/2018.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Bosansko-podrinjskog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
291	173	169	21	4	2						
procenat		97,69%		2,31%							

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
173	82	91
procenat	47,4%	52,6%

Hercegovačko-neretvanski kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i polnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo finansija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo prometa i veza, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa, Ministarstvo za pitanja branitelja, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, Uprava za civilnu zaštitu i vatrogastvo, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprava za prognanike i izbjeglice, Arhiv, Kantonalno javno pravobranilaštvo, Zavod za školstvo i Zavod za zaštitu kulturno povijesne baštine.

Sve navedene Institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Skupštine, Ministarstva finansija i Uprave za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Hercegovačko-neretvanskog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
600	373	163	24	15	1	192	28	2		1	
procenat		43,7%		4,02%		51,47%		0,54%		0,27%	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
373	215	158
procenat	57,64%	42,36%

Kanton Sarajevo

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo finansija, Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture, Ministarstvo kulture i sporta, Ministarstvo pravde i uprave, Ministarstvo privrede, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice, Ministarstvo zdravstva,

Direkcija za puteve Kantona Sarajevo, Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo, Fond Kantona Sarajevo za izgradnju i očuvanje grobalja šehida i poginulih boraca, memorijalnih centara i spomen obilježja žrtava genocida, Fond Kantona Sarajevo za izgradnju stanova, Fond Kantona Sarajevo za stipendiranje i školovanje djece boraca, poginulih boraca i poginulih civila – žrtava rata „IKRE“, Kantonalna Agencija za privatizaciju, Kantonalna uprava civilne zaštite, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, Kantonalni stambeni fond, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprava za stambena pitanja, Uprava za šumarstvo, Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći i Kantonalno pravobranilaštvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Ministarstva pravde i uprave, Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade, Uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprave za stambena pitanja, Uprave za šumarstvo, Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo i Kantonalnog pravobranilaštva.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Kantona Sarajevo na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano		Popunjeno		Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
1.156	796	725	65	15	3	27	2	30	1				
Procenat		91,1%		1,88%		3,4%		3,77%					

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
796	324	472
procenat	40,7%	59,3%

Kanton 10

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo finansija, Ministarstvo privrede, Ministarstvo graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne politike i izbjeglica, Ministarstvo nauke, prosvjete, kulture i sporta, Ured predsjednika vlade, Ured za zakonodavstvo Vlade, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava za pitanja branitelja, Uprava za ceste, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Uprava civilne zaštite, Služba za odnose s javnošću, Direkcija za robne rezerve i Kantonalno pravobranilaštvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Ministarstva privrede, Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Službe za odnose s javnošću.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Kantona 10 na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano		Popunjeno		Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
316	169	10	3	8	1	151	13						
procenat		5,9%		4,7%		89,9%							

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
169	86	83
procenat	50,3%	49,7%

Posavski kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo finansija, Ministarstvo prometa, veza, turizma i zaštite okoliša, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo privrede i prostornog uređenja, Ministarstvo branitelja, Zajednička služba, Služba za odnose s javnošću, Ured za zakonodavstvo, Ured za razvoj i evropske integracije Posavskog kantona, Zavod zdravstvenog osiguranja Posavskog kantona, Zavod za pružanje pravne pomoći Posavskog kantona, Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, Kantonalna uprava civilne zaštite, Uprava za šumarstvo – Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Vlade PK i Kantonalno pravobranilaštvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva branitelja, Ureda za zakonodavstvo i Kantonalne uprave civilne zaštite.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Posavskog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematizovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
250	155	22	4	1		132	27				
procenat		14,8%		0,6%		85,1%					

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
155	71	84
procenat	45,81%	54,19%

Srednjobosanski kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanje podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo finansija, Ministarstvo privrede, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša-povratka i stambenih poslova, Kantonalni arhiv Travnik, Uprava za civilnu zaštitu, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Kantonalna uprava za branioce, Uprava za šumarstvo, Stručna služba Vlade, Služba za zajedničke poslove, Ured za evropske integracijske fondove, odnose s javnošću i kvalitet prema međunarodnom standardu, Ured za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta SBK, Ured za zakonodavstvo, Kantonalni zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa i Kantonalno javno pravobranilaštvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Službe za zajedničke poslove.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Srednjobosanskog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
508	375	237	37	8	1	130	29	2			
Procenat		63,2%		2,13%		34,67%		0,53%			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
375	141	234
procenat	37,6%	62,4%

Tuzlanski kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo finansija, Ministarstvo za kulturu sport i mlade, Ministarstvo obrazovanja i nauke, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice, Ministarstvo trgovine, turizma i prometa, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo privrede, Ministarstvo za rad socijalnu politiku i povratak, Ministarstvo zdravstva, Uprava civilne zaštite, Uprava za inspekcijske poslove, Zavod za pružanje pravne pomoći, Pedagoški zavod, Uprava za šumarstvo, Poljoprivredni zavod, Zavod za prostorno planiranje i urbanizam, Direkcija robnih rezervi, Komisija za koncesije i Pravobranilaštvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva privrede, Zavoda za pružanje pravne pomoći, Zavoda za prostorno planiranje i urbanizam, Direkcije robnih rezervi i Komisije za koncesije.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Tuzlanskog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
555	349	302	34	10	5	32	6	7	1		
Procenat		86,5%		2,87%		9,17%		2%			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
349	192	157
procenat	55%	45%

Unsko-sanski kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo finansija, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo privrede, Ministarstvo za građenje i prostorno uređenje, Ministarstvo za pitanje boraca, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ured za zakonodavstvo, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava civilne zaštite, Poljoprivredni zavod, Zavod za besplatnu pravnu pomoć, Pravobranilaštvo i Kantonalni zavod za prostorno uređenje.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Skupštine, Ministarstva finansija i Ministarstva za pitanje boraca.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Unsko-sanskog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
383	181	164	29	5	2	10	1	2			
procenat		90,6%		2,76%		5,52%		1,1%			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
181	95	86
procenat	52,5%	47,5%

Zapadnohercegovački kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo finansija, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Ured Vlade Zapadnohercegovačkog kantona za evropske integracije, Stručna služba Vlade Zapadnohercegovačkog kantona, Ured za zakonodavstvo, Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Kantonalni arhiv, Uprava civilne zaštite, Uprava za inspekcijske poslove, Javna ustanova Ceste Zapadnohercegovačkog kantona, Zavod za poljoprivredu, Služba za zapošljavanje, Zavod za zdravstveno osiguranje, Zavod za javno zdravstvo i Kantonalno pravobranilaštvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i zaštite okoliša, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, Kantonalnog arhiva i Zavoda za javno zdravstvo.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Zapadnohercegovačkog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
458	281					281	33				
procenat						100%					

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
281	156	125
procenat	55,52%	44,48%

Zeničko-dobojski kanton

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština, Ministarstvo finansija, Ministarstvo za privredu, Ministarstvo za pravosuđe i upravu, Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i

vodoprivredu, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo za boračka pitanja, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava civilne zaštite, Uprava za šumarstvo, Služba za zajedničke poslove, Sekretarijat za zakonodavstvo, Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte, Direkcija robnih rezervi, Direkcija za ceste, Zavod za pravnu pomoć, Zavod za urbanizam i prostorno uređenje, Veterinarski zavod, Pedagoški zavod i Pravobranilaštvo.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom osim Zavoda za urbanizam i prostorno uređenje i Veterinarskog zavoda.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Zeničko-dobojskog kantona na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
631	479	398	55	16	4	55	10	10	2		
Procenat		83,1%		3,34%		11,48%		2,09%			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
479	225	254
procenat	46,97%	53,03%

6. BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE

6.1. PRAVNI OKVIR

Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Distrikt) je jedinstvena administrativna jedinica lokalne samouprave koja je pod suverenitetom Bosne i Hercegovine.⁵²

Ustav Bosne i Hercegovine, kao i važeći zakoni i odluke institucija Bosne i Hercegovine, direktno su primjenjivi na cijeloj teritoriji Distrikta.⁵³ Zakoni i odluke svih vlasti Distrikta moraju biti u skladu s važećim zakonima i odlukama institucija Bosne i Hercegovine,⁵⁴ dok je Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine⁵⁵ najveći zakonodavni akt Distrikta.

Distrikt se zasniva na podjeli vlasti, zakonodavnu vrši Skupština Distrikta, izvršnu Vlada, a sudsku vlast vrše sudovi Distrikta⁵⁶.

Odredbom člana 20. Statuta propisano je da se zapošljavanje u javnom sektorу Distrikta vrši na osnovu profesionalnih sposobnosti i odražava sastav stanovništva.

Zakon o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine⁵⁷

Zakonom o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta propisuje se radnopravni status državnih službenika, javnih službenika i namještenika zapošljavanje, stručno usavršavanje i obrazovanje, ocjenjivanje službenika, odgovornost za povrede radnih dužnosti i za štete, zaštita na radu kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obaveza po osnovu rada službenika i namještenika.

Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na službenike i namještenike u organima javne uprave Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Uredu za reviziju javne uprave i institucija u Brčko Distriktu BiH, drugim organima i institucijama koje se finansiraju iz budžeta Distrikta, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Shodno odredbi člana 14. Zakona (Način popunjavanja upražnjenog radnog mesta) upražnjeno radno mjesto službenika, odnosno namještenika popunjava se na osnovu profesionalnih sposobnosti putem otvorene konkurenkcije i odražava sastav stanovništva.

⁵² Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, član 1. stav 1 – osnovni principi.

⁵³ Ibidem, član 1. stav 4 - osnovni principi.

⁵⁴ Ibidem

⁵⁵ Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 17/2008 i 39/2009.

⁵⁶ Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, član 19. – podjela vlasti.

⁵⁷ Zakon o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 9/2014, 37/2015, 48/2016, 9/2017, 50/2018 i 14/2019.

Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine⁵⁸

Zakonom o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine reguliše se radnopravni status službenika i namještenika u Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zapošljavanje, stručno usavršavanje, odgovornost za povrede radnih dužnosti i za štete, zaštita na radu i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obaveza po osnovu rada službenika i namještenika⁵⁹.

Član 2. (Primjena zakona) propisuje da se ovaj zakon primjenjuje se na službenike i namještenike zaposlene u Stručnoj službi Skupštine Brčko Distrikta BiH, službenike i namještenike Izborne komisije Brčko Distrikta BiH u skladu s Izbornim zakonom Brčko Distrikta BiH.⁶⁰

Izbornim zakonom Brčko Distrikta BiH propisano je da je sastav Izborne komisije Distrikta multietnički, tako da odražava strukturu stanovništva Distrikta.

Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine⁶¹

Zakonom o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine propisuje se radnopravni status službenika i namještenika u pravosuđu Brčko Distrikta BiH, zapošljavanje, stručno usavršavanje, ocjenjivanje službenika i namještenika, odgovornost za povredu radnih dužnosti i za štete, zaštita na radu kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obaveza po osnovu rada službenika i namještenika.

Članom 28. ovog Zakona propisano je da se upražnjeno radno mjesto službenika, odnosno namještenika popunjava na osnovu profesionalnih sposobnosti kroz otvorenu konkureniju. Struktura zaposlenih odražava sastav stanovništva dok je stavom 2 istog propisano da se samo u slučaju da više lica imaju istu zbirnu ocjenu u procesu izbora najuspješnijeg kandidata, obavezno sačinjava rang-lista koja odražava sastav stanovništva (nacionalna, spolna, starosna, profesionalna i druga struktura), te da se ovi slučajevi ne smiju zloupotrebljavati ako mogu dovesti do izbora manje stručnog kandidata.

6.2. STRUKTURA ZAPOSLENIH NA NIVOU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Institucija je kontaktirala sljedeće organizacije sa zahtjevom za dostavljanjem podataka o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih: Skupština Brčko Distrikta, Kancelarija

⁵⁸ Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, broj 8/2019.

⁵⁹ Član 131. Zakona: "Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje primjena odredbi Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta BiH u dijelu koji se odnose na službenike i namještenike zaposlene u Stručnoj službi Skupštine Brčko Distrikta BiH."

⁶⁰ Član 2. stav (3):,, U smislu odredaba stavova 1 i 2 ovog člana, službenicima se ne smatraju:

a) zastupnici Skupštine Brčko Distrikta BiH;

b) članovi Izborne komisije Brčko Distrikta BiH."

⁶¹ Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, br. 48/2018 i 1/2019.

Gradonačelnika, Inspektorat, Apelaciona komisija, Odbor za zapošljavanje, Odjel za evropske integracije i međunarodnu saradnju, Kancelarija koordinatora za reformu javne uprave, Pravosudna komisija, Pravobranilaštvo, Kancelarija za pravnu pomoć, Odjeljenje za javnu sigurnost, Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Direkcija za finansije – Porezna uprava, Trezor, Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne odnose, Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge, Odjeljenje za obrazovanje, Odjeljenje za raseljena lica, izbjeglice i stambena pitanja, Odjeljenje za komunalne poslove, Odjeljenje za javne poslove, Odjeljenje za javni registar, Komisija za papire od vrijednosti, Ured za upravljanje javnom imovinom, Ured/Kancelarija koordinatora Brčko Distrikta BiH pri Vijeću ministara BiH, Ured za reviziju i Kancelarija za prevenciju korupcije i koordinaciji aktivnosti na suzbijanju korupcije.

Sve navedene institucije su dostavile podatke tražene upitnikom, osim: Odjeljenja za javnu sigurnost, Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko-pravne odnose i Odjeljenja za komunalne poslove.

Nacionalna struktura zaposlenih u organima i institucijama na nivou Brčko Distrikta BiH na dan, 30. septembar 2019. godine:

Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
Ukupno	Ukupno	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
2.931	3.277	1.392	53	1.328	43	521	23	35		1	
procenat		42,5%		40,5%		15,9%		1,07%		0,03%	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
3.277	1.662	1.615
procenat	50,7%	49,3%

7. NACIONALNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA NA TERITORIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je, u saradnji s Federalnim zavodom za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine i Republičkim zavodom za statistiku Republike Srpske u periodu od 01. do 15. oktobra 2013. godine obavila popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini. Rezultati popisa stanovništva i domaćinstava objavljeni su 30.06.2016. godine.

U tabelama 1 i 2 dati su podaci o nacionalnoj pripadnosti i spolu za nivo Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i svih deset kantona prema popisu iz 2013. godine⁶²:

Tabela 1.

TERITORIJA	Ukupno	Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Ne izjašnjava se	Ostali	Nepoznato
Bosna i Hercegovina	3.531.159	1.769.592	544.780	1.086.733	27.055	96.539	6.460
%	100,00	50,11%	15,43%	30,78%	0,77%	2,73%	0,18%
Federacija BiH	2.219.220	1.562.372	497.833	56.550	18.344	79.838	4.233
%	100,00	70,40%	22,44%	2,55%	0,83%	3,60%	0,19%
Republika Srpska	1.228.423	171.839	26.645	1.001.299	8.189	15.324	2.127
%	100,00	13,99%	2,41%	81,51%	0,67%	1,25%	0,17%
Brčko Distrikt BiH	83.516	35.381	17.252	28.884	522	1.377	100
%	100,00	42,36%	20,66%	34,58%	0,63%	1,65%	0,12%

Tabela 2.

KANTONI	Ukupno	Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Ne izjašnjava se	Ostali	Nepoznato
Unsko-sanski	273.261	246.012	5.073	8.452	1.847	11.539	338
%	100,00	90,03%	1,83%	3,09%	0,68%	4,22%	0,12%
Posavski kanton	43.453	8.252	33.600	831	214	459	97
%	100,00	18,99%	77,32%	1,91%	0,49%	1,06%	0,22%
Tuzlanski	445.028	392.356	23.592	7.058	3.444	17.815	763
%	100,00	88,16%	5,30%	1,59%	0,77%	4,00%	0,17%
Zeničko-dobojski	364.433	299.452	43.819	5.543	2.453	12.808	358
%	100,00	82,17%	12,02%	1,52%	0,67%	3,15%	0,10%
Bosansko-podrinjski	23.734	22.313	24	885	77	426	9
%	100,00	94,01%	0,10%	3,73%	0,32%	1,79%	0,04%
Srednjobosanski	254.686	146.652	97.629	3.043	1.014	5.240	1.108
%	100,00	57,58%	38,33%	1,19%	0,40%	2,06%	0,44%
Hercegovačko-neretvanski	222.007	92.005	118.297	6.432	1.764	3.054	455
%	100,00	41,44%	53,29%	2,90%	0,79%	1,38%	0,20%
Zapadnohercegovački	94.898	718	93.725	101	66	124	164
%	100,00	0,76%	98,76%	0,11%	0,07%	0,13%	0,17%
Kanton Sarajevo	413.593	346.575	17.520	13.300	7.250	28.075	873
%	100,00	83,80%	4,24%	3,22%	1,75%	6,79%	0,21%
Kanton 10	84.127	8.037	64.604	10.905	215	298	68
%	100,00	9,55%	76,79%	12,96%	0,26%	0,35%	0,08%

⁶² Ovaj popis nije prihvaćen u Republici Srpskoj.

U tabeli 3 dati su podaci o nacionalnoj pripadnosti i spolu stanovništva u Republici Srpskoj prema Zakonu o organizaciji i provođenju popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 70/2012 i 39/2013) i Zakonu o obradi i objavlјivanju rezultata popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2013. godine u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 82/2016), a koji su dobijeni od Agencije za statistiku Republike Srpske.

Tabela 3.

Teritorija	Pol	Ukupno	Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Ne izjašnjava se	Ostali	Nepoznato
REPUBLIKA SRPSKA	Ukupno	1.170.342	148.477	26.509	970.857	7.861	14.641	1.997
	%	100,00	12,69%	2,27%	82,95%	0,67%	1,25%	0,17%
	Muški	571.812	72.148	11.005	477.334	3.202	7.207	916
	%	100,00	6,16%	0,94%	40,79%	0,27%	0,62%	0,08%
	Ženski	598.530	76.329	15.504	493.523	4.659	7.434	1.081
	%	100,00	6,52%	1,32%	42,17%	0,40%	0,64%	0,09%

Procjena strukture stanovništva prema etničkoj/nacionalnoj pripadnosti za entitete Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, kao i za kantone Federacije Bosne i Hercegovine prema podacima popisa stanovništva 1991. godine⁶³, urađena je uvidom u mape popisnih krugova na međuentitetskoj liniji, te su na taj način dobiveni sljedeći podaci:

	Ukupno	Muslimani	Srbi	Hrvati	Jugoslaveni	Ostalo
BiH	4.377.033	1.902.956	1.366.104	760.852	242.682	104.439
%	100,0	43,5%	31,2%	17,4%	5,5%	2,4%
FBiH	2.720.074	1.423.593	478.122	594.362	161.938	62.059
%	100,0	52,3%	17,6%	21,9%	5,9%	2,3%
RS	1.569.332	444.746	869.854	144.238	75.013	39.481
%	100,0	28,1%	55,4%	9,2%	4,8%	2,5%
BD BiH	87.627	38.617	18.128	22.252	5.731	2.899
%	100,0	44,1%	20,7%	25,4%	6,5%	3,3%

Kantoni	Ukupno	Muslimani	Srbi	Hrvati	Jugoslaveni	Ostali
Unsko-sanski	343.317	248.545	71.863	9.805	8.574	4.530
%	100,0	72,4%	20,9%	2,9%	2,5%	1,3%
Posavski	59.478	8.102	6.685	41.925	1.767	999
%	100,0	13,6%	11,2%	70,5%	3,0%	1,7%
Tuzlanski	493.887	348.034	64.694	33.856	34.094	13.479
%	100,0	70,5%	13,1%	6,8%	6,9%	2,7%
Zeničko-dobojski	477.868	279.565	70.716	88.081	28.956	10.550
%	100,0	58,5%	14,8%	18,4%	6,1%	2,2%
Bosansko-podrinjski	40.205	27.635	11.122	80	782	586
%	100,0	68,7%	27,7%	0,2%	1,9%	1,5%
Srednjobosanski	340.072	147.623	40.187	131.712	13.803	6.747
%	100,0	43,4%	11,8%	38,7%	4,1%	2,0%

⁶³ Spomenuti podaci preuzeti su iz Specijalnog izvještaja o nacionalnoj i spolnoj strukturi zaposlenih u policijsko-bezbjednosnim agencijama BiH, iz aprila 2018. godine. Isti je dostupan na www.ombudsmen.gov.ba

Hercegovačko-neretvanski	267.590	99.953	37.674	108.888	16.263	4.812
%	100,0	37,4%	14,1%	40,4%	6,1%	1,8%
Zapadnohercegovački	88.992	1.611	231	86.164	278	708
%	100,0	1,8%	0,3%	96,8%	0,3%	0,8%
Kanton Sarajevo	492.983	250.484	133.695	34.568	55.499	18.737
%	100,0	50,8%	27,1%	7,0%	11,3%	3,8%
Kanton 10	115.682	12.041	41.255	59.553	1.992	911
%	100,0	10,4%	35,7%	51,5%	1,1%	0,8%

8. SPOLNA STRUKTURA ZAPOSLENIH U INSTITUCIJAMA, ORGANIMA UPRAVE I REGULATORnim TIJELIMA BOSNE I HERCEGOVINE

Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini⁶⁴ uređuje se, promovira i štiti ravnopravnost spolova, garantiraju jednakе mogućnosti i ravnopravan tretman svih osoba bez obzira na spol, u javnoj i u privatnoj sferi društva, te uređuje zaštitu od diskriminacije na osnovu spola.

Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, u članu 2. propisuje:

- (1)Osobe muškog i ženskog spola su ravnopravne.
- (2)Puna ravnopravnost spolova garantuje se u svim oblastima društva, uključujući ali ne ograničavajući se na oblasti obrazovanja, ekonomije, zapošljavanja i rada, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, sportu, kulturi, javnom životu i medijima, bez obzira na bračno i porodično stanje.
- (3)Diskriminacija na osnovu spola i spolne orientacije je zabranjena.
- (4)Diskriminacijom se ne smatra uvođenje, donošenje i provođenje privremenih posebnih mera s ciljem otklanjanja postojeće neravnopravnosti, promovisanja jednakosti i zaštite ravnopravnosti spolova. (5)Diskriminacijom po osnovu spola ne smatra se norma, kriterij ili praksa koju je moguće objektivno opravdati postizanjem zakonitog cilja, proporcionalnog poduzetim nužnim i opravdanim mjerama.

Članom 12. spomenutog Zakona reguliše se oblast zapošljavana, te isti glasi:

- (1)Svi su ravnopravni u procesu zapošljavanja po osnovu spola.
- (2)U suprotnosti je s ovim Zakonom svaka diskriminacija zasnovana na spolu u procesu ponude zapošljavanja, otvorenog oglasa, postupku popune slobodnih radnih mesta, radnog odnosa i otkaza radnog odnosa, osim u slučajevima predviđenim članom 8. ovog Zakona.

Ombudsmeni su prilikom izrade ovog Izvještaja proveli istraživanje koje se sastojalo u dostavljanju upitnika svim institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, osim o nacionalnoj, i o spolnoj strukturi uposlenih.

Analizirajući zaprimljene podatke o spolnoj strukturi zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini Ombudsmeni su utvrdili da je zastupljenost muškarca od 77%, dok je žena 23%. Budući da su u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine apsolutno zastupljeni muškarci, navedeni procenat ne odražava pravu spolnu strukturu svih kategorija zaposlenih na nivou Bosne i Hercegovine. Naime, ukoliko se izostavi broj zaposlenih u spomenutom ministarstvu, procenat zastupljenosti žena koji su zaposlene u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima na nivou Bosne i Hercegovine iznosi 47%, dok je muškaraca 53%.

2. Na nivou Federacije Bosne i Hercegovine žene su zastupljenije, te čine 56% svih kategorija zaposlenih u ovom entitetu. Muškarci su u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Federacije Bosne i Hercegovine zastupljeni ukupno 44%.
3. U institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Republike Srpske zastupljenost žena iznosi 58%, a muškaraca 42%.

⁶⁴ Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, prečišćeni tekst - Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 32/2010.

4. Spolna struktura zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine je 51% žena, dok je muškaraca 49%.

5. Na nivou kantona Federacije BiH spolna struktura svih kategorija zaposlenih u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima je sljedeća:

- Unsko-sanski kanton – 49,70% muškaraca i 50,2% žena;
- Posavski kanton – 54% muškaraca i 46% žena;
- Tuzlanski kanton – 45% muškaraca i 55% žena;
- Zeničko-dobojski kanton – 53% muškaraca i 47% žena;
- Bosansko-podrinjski kanton – 53% muškaraca i 47% žena;
- Srednjobosanski kanton – 63% muškaraca i 37% žena;
- Hercegovačko-neretvanski kanton – 47% muškaraca i 53% žena;
- Zapadnohercegovački kanton – 44% muškaraca i 56% žena;
- Kanton Sarajevo – 59,5% muškaraca i 40,5% žena;
- Kanton 10 - 41% muškaraca i 59% žena.

9. ŽALBE ZAPRIMLJENE U INSTITUCIJI KOJE SE ODNOSE NA DISKRIMINACIJU PO NACIONALNOJ OSNOVI U INSTITUCIJAMA, UPRAVNIM ORGANIZACIJAMA I REGULATORnim TIJELIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

U periodu 2014-2019. godine, koji je obuhvaćen Izvještajem primljeno je ukupno 123 predmeta koji se odnose na diskriminaciju po etničkom porijeklu ili nacionalnoj osnovi. Predmeti se uglavnom odnose na nemogućnost zapošljavanja, uskraćivanje mogućnosti na napredovanje, kao i nemogućnost ostvarivanja prava na maternji jezik u radnom okruženju.

Žalbeni navodi često sadrže elemente koji se odnose na povredu konkursne procedure i prilikom ispitivanja njihove osnovanosti ne može se sa sigurnošću utvrditi diskriminatorski motiv, zbog činjenice da takav zaključak zavisi od subjektivnih faktora ili zadire u diskreciono pravo odlučivanja. Zbog toga se u upisnim evidencijama predmeta Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine žalbe evidentiraju u različitim kategorijama povrede prava. U svakom slučaju Ombudsmeni u postupku istraživanja polaze od svojih ovlasti koje imaju na osnovu Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine, kako bi utvrdili stvarno i činjenično stanje.

Uredbom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o registru državnih službenika propisan je način vođenja Registra državnih službenika zaposlenih u organima državne službe Federacije Bosne i Hercegovine i drugim organima i službama iz člana 74. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine, utvrđeni su podaci o organima državne službe i državnim službenicima koji se evidentiraju u Registru, određen način pribavljanja podataka potrebnih za upis u Registar i uređena druga pitanja koja se odnose na Registar.⁶⁵

Vlada Republike Srpske je također Uredbom o sadržaju, korištenju i održavanju Centralnog registra kadrova uredila sadržaj, kao i način korištenja i održavanja Centralnog registra kadrova, uspostavljen od strane Agencije za državnu upravu Republike Srpske u skladu sa Zakonom o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske.⁶⁶

Na zvaničnoj internet stranici Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine objavljen je još 2017. godine nacrt Odluke o sadržaju i načinu vođenja registra državnih službenika, s pozivom na dostavljanje komentara⁶⁷ na nacrt Odluke. Međutim, na nivou Bosne i Hercegovine nije usvojen pravni akt koji bi prethodio uspostavi Registra državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine, što bi bilo od izuzetnog značaja za uspostavu kvalitetnog i učinkovitog sistema upravljanja ljudskim potencijalima.

⁶⁵ Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela na 79. sjednici, održanoj dana 25.07.2013. godine, <http://fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/2013/uredbe/15.html> posjećeno dana 01.06.2020. godine.

⁶⁶ Vlada republike Srpske, donijela na sjednici od 08.03.2007. godine, <http://adu.vladars.net/latn/?page=97> posjećeno 01.06.2020. godine.

⁶⁷http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=4351&catid=63&Itemid=149&lang=bs posjećeno 01.06.2020. godine.

10. NALAZ I MIŠLJENJE OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Preambula Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno Aneksa IV, kao dijela Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini sadrži sljedeće:“*Podsjećajući se na Osnovna načela usaglašena u Ženevi 08.09.1995. godine i u New Yorku 26.09.1995. godine, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (u zajednici s ostalima), i građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine.*”

Član II stav 4. Ustava Bosne i Hercegovine predviđa:“*Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.*”

Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, u poglavljiju I. - Uspostavljanje Federacije, u članu 2. stav 1 propisuje da:“*Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, ravnopravno uređuju Federaciju Bosne i Hercegovine, definisanu Aneksom II Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini*”⁶⁸. Član V 1.c propisuje da će “*kantoni u izvršavanju svojih nadležnosti osigurati da konstitutivni narodi i pripadnici grupe ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima kantona. Takva proporcionalna zastupljenost u skladu je s popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7.*”⁶⁹

Ustavom Republike Srpske, član 1 stav 4. propisano je da:“*Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, ostali i građani, ravnopravno i bez diskriminacije učestvuju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj. Članom 97. stavovi 5 i 6: Konstitutivni narodi i grupa ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Republici Srpskoj. Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne sprovede, u skladu sa Zakonom o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opći princip će se precizirati entitetskim zakonima. Ti zakoni će utvrditi konkretne rokove i regulisatiće gore spomenuti princip u skladu s regionalnom etničkom strukturu entiteta.*”

Ustavi Kantona Sarajevo, Zeničko-dobojskog kantona i Tuzlanskog kantona propisuju da će “*konstitutivni narodi i pripadnici grupe ostalih biti proporcionalno zastupljeni u vlasti, odnosno, javnim institucijama kantona te da će takva zastupljenost odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7.*”

Ustavi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Unsko-sanskog kantona, Kantona 10, Srednjobosanskog kantona, Posavskog kantona, Hercegovačko-neretvanskog kantona i Zapadnohercegovačkog kantona propisuju da “*sastav svih organa u Kantonu mora odražavati i nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, odnosno općine ako Ustavom nije drugačije utvrđeno.*”

⁶⁸ Prvobitne odredbe ovog člana zamijenjene su najprije Amandmanom III, a zatim Amandmanom XXVII.

⁶⁹ Tačka c) ovog člana propisana je Amandmanom LXXV.

Ustav Srednjobosanskog kantona⁷⁰ sadrži identičnu odredbu uz dodatak: "a na osnovu općih i slobodnih izbora i na osnovu izbornih rezultata"

Statutom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da se „zapošljavanje u javnom sektoru Distrikta vrši na osnovu profesionalnih sposobnosti i odražava sastav stanovništva.“

Ombudsmeni Bosne i Hercegovine ovom prilikom ukazuju i na stav Ustavnog suda Bosne i Hercegovine⁷¹ u pogledu konstitutivnosti naroda u Bosni i Hercegovini:

“Čak ako su konstitutivni narodi u stvarnosti u većinskom ili manjinskom položaju u entitetima, izričito priznanje Bošnjaka, Hrvata i Srba kao konstitutivnih naroda u Ustavu BiH može samo značiti da nijedan od njih nije ustavno priznat kao većina, tj. drugim riječima, da oni uživaju jednakost kao grupe. Mora se, stoga, zaključiti, na isti način kao što je švicarski Vrhovni sud izveo iz priznanja nacionalnih jezika obavezu kantona da ne potiskuju ove jezičke grupe, da priznanje konstitutivnih naroda i ustavni princip koji leži u pozadini – princip kolektivne jednakosti, nameću obavezu entitetima da ne diskriminiraju, u prvom redu, one konstitutivne narode koji su, u stvarnosti, u manjinskom položaju u odgovarajućem entitetu. Stoga, tu nije samo jasna ustavna obaveza da se ne krše pojedinačna prava na diskriminacijski način, koja slijedi iz člana II/3. i 4. Ustava BiH, već također i ustavna obaveza nediskriminacije u smislu prava grupa ako npr. jedan ili dva konstitutivna naroda imaju specijalni povlašteni tretman kroz pravni sistem entitetâ.

60. In conclusio, ustavni princip kolektivne jednakosti konstitutivnih naroda, koji proizilazi iz označavanja Bošnjaka, Hrvata i Srba kao konstitutivnih naroda, zabranjuje bilo kakve posebne privilegije za jedan ili dva od tih naroda, svaku dominaciju u strukturama vlasti i svaku etničku homogenizaciju putem segregacije zasnovane na teritorijalnom razdvajaju.”⁷²

Shodno navedenim ustavnim odredbama, princip ravnopravnosti konstitutivnih naroda i ostalih, treba biti osiguran uspostavom proporcionalne zastupljenosti konstitutivnih naroda/ostalih u organima svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini.

Zakoni na nivou Bosne i Hercegovine, entiteta Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine, svih deset kantona Federacije Bosne i Hercegovine, kao i zakoni Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji reguliraju pitanje zapošljavanja u javnim institucijama/organima/tijelima predstavljaju mehanizam provedbe ovih ustavnih principa.

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine su analizom odredbi važećih zakona kojima se uređuje pitanje zapošljavanja i radnopravnih odnosa u istima utvrdili da je pitanje nacionalne zastupljenosti regulisano na sljedeći način:

1. Na nivou Bosne i Hercegovine shodno odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine *zapošljavanje i unapređenje profesionalne karijere državnog službenika se*

⁷⁰ Ustav Srednjobosanskog kantona, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html> preuzeto 09.10.2019. godine.

⁷¹ Djelimična odluka U-5/98 III od 30.6. i 01.07.2000. godine.

⁷² http://www.ustavnisud.ba/dokumenti/_bs/u-5-98-12209.pdf posjećeno 19.02.2020. godine.

zasniva na javnoj konkurenciji i profesionalnoj sposobnosti, a struktura državnih službenika u državnoj službi okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva Bosne i Hercegovine prema posljednjem popisu stanovništva.

Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti zaposlenika, s tim da član 6. Zakona propisuje „*zabranu diskriminacije zbog rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja ili opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, seksualne orientacije, imovnog stanja, rođenja ili kakve druge okolnosti, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, tjelesnih poteškoća ili na osnovu kojeg drugog razloga suprotnog osnovnim ljudskim pravima i slobodama utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom.*“

Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine propisano je *da je sastav izborne komisije multietničan tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izornoj jedinici za koju se organ nadležan za provođenje izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnom nivou*, kao i *da u komisiji za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih*. Zakon, također, propisuje *da će se u sastavu izborne komisije nastojati osigurati ravnopravna zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborna komisija sastoji od tri člana kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova*.

2. Zakonom o državnim službenicima Republike Srpske propisano je *da struktura državnih službenika treba okvirno odražavati nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva*. Zakon o radu Republike Srpske propisuje *da radnik, kao i lice koje traži zaposlenje, ne može biti stavljen u neravnopravan položaj prilikom ostvarivanja prava po osnovu rada i prava na zaposlenje zbog rase, etničke ili nacionalne pripadnosti, boje kože, spola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja i uvjerenja, socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva ili nečlanstva u sindikatu ili političkoj organizaciji, fizičkog i duševnog zdravlja i drugih obilježja koja nisu u neposrednoj vezi s prirodnom radnog odnosa*.

Član 10. Izbornog zakona Republike Srpske glasi: *Sastav organa za provođenje izbora treba biti multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva na državnom nivou*.

3. Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine propisuje *da će u organima državne službe Federacije, Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima i građani Bosne i Hercegovine biti proporcionalno zastupljeni*. Kao ustavni princip takva proporcionalna zastupljenost bazirat će se na popisu stanovništva iz 1991. godine dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.

Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine sadrži odredbe kojima se zabranjuje diskriminacija, propisuje osnove i vrste diskriminacije.

Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ne sadrži posebnu odredbu o nacionalnoj zastupljenosti.

4. Zakoni kojima se uređuje pitanje državne službe, odnosno radnopravni status državnih službenika i namještenika/ostalih zaposlenika u kantonima i to u Kantonu 10, Kantonu Sarajevo, Unsko-sanskom kantonu, Posavskom kantonu, Zapadnohercegovačkom kantonu, Bosansko – podrinjskom kantonu i Tuzlanskom kantonu sadrže odredbe u kojima se propisuje proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, na način da *okvirno odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva iz 1991. godine ili odražava nacionalnu strukturu stanovništva prema posljednjem popisu stanovništva.*

Srednjobosanski, Zeničko-dobojski i Hercegovačko-neretvanski kanton nemaju posebne zakone kojima se na nivou kantona uređuje pitanje zaposlenih u organima državne službe (pa samim tim niti načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti), nego je u primjeni Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine.

Nadalje, Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Zeničko-dobojskog kantona, Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Posavskog kantona, Zakon o organizaciji i nadležnostima kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija – Unsko-sanski kanton, Zakon o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona propisuju da se u kantonalnim ministarstvima, upravama i kantonalnim upravnim organizacijama *osigurava proporcionalna zastupljenost konstitutivnih naroda i grupe ostalih.*

Članom 4. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde⁷³ propisano je da će *u kantonalnim ministarstvima, kantonalnim upravama i kantonalnim upravnim organizacijama, konstitutivni narodi biti proporcionalno zastupljeni u skladu s Ustavom Federacije i Ustavom Kantona.*

U kantonalnim tijelima uprave potrebno je osigurati da Hrvati, Bošnjaci i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno s ostalima i građani Bosne i Hercegovine, budu srazmjerno zastupljeni, kao i ravnopravna zastupljenost spolova.

Zakoni o organizaciji organa uprave Hercegovačko-neretvanskog⁷⁴, Zapadnohercegovačkog⁷⁵ i Tuzlanskog kantona⁷⁶ ne sadrže odredbe o proporcionalnoj zastupljenosti, odnosno ne sadrže načelo proporcionalne nacionalne zastupljenosti.

Kanton 10 nema zakon koji se isključivo odnosi na organe uprave i upravne organizacije, te se u vezi s tim primjenjuje federalni zakon kojim je uređeno ovo pitanje.

⁷³ „Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona“, br. 9/2013 i 13/2013.

⁷⁴ Zakon o organizaciji uprave u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, „Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj 9/2009.

⁷⁵ Zakon o organizaciji tijela uprave Zapadnohercegovačkog kantona, „Narodne novine Zapadnohercegovačkog kantona“, broj 9/2006.

⁷⁶ Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona, „Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 10/2018.

5. Zakonom o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da se upražnjeno radno mjesto službenika, odnosno namještenika popunjava na osnovu profesionalnih sposobnosti putem otvorene konkurencije i odražava sastav stanovništva dok Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine koji se primjenjuje na službenike i namještenike zaposlene u Stručnoj službi Skupštine Brčko Distrikta BiH, službenike i namještenike Izborne komisije Brčko Distrikta BiH u skladu s Izbornim zakonom Brčko Distrikta BiH nema posebnu odredbu koja reguliše nacionalnu strukturu uposlenih.

Djelujući u okviru svoje nadležnosti kao centralna institucija za zaštitu od svih oblika diskriminacije Ombudsmeni Bosne i Hercegovine, ovom prilikom posebno skreću pažnju da konkursne procedure i postupak izbora državnih službenika i namještenika u svakom slučaju moraju biti provedeni u skladu s odredbama Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine⁷⁷.

Diskriminacijom, u smislu ovog Zakona, smatrat će se svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti zasnovano na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orientacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života⁷⁸, kao i da se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga.⁷⁹

Polazeći od ustavnog principa nediskriminacije i Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine posebno je važno ukazati na odredbe Zakona o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine⁸⁰ kojima je propisano da će državna tijela na svim nivoima organizacije vlasti, i tijela lokalne samouprave, uključujući zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast, političke stranke, pravna lica s javnim ovlaštenjima, pravna lica koja su u vlasništvu ili pod kontrolom države, entiteta, kantona, grada ili općine ili nad čijim radom javni organ vrši kontrolu, osigurati i promovisati ravnopravnu zastupljenost spolova u upravljanju, procesu odlučivanja i predstavljanju kao i da ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen najmanje u procentu 40% u navedenim organima.

⁷⁷ Zakon o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 59/2009 i 66/2016.

⁷⁸ Član 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine.

⁷⁹ Član 2. stav 2. Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine.

⁸⁰ Član 20. Zakona o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine.

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine u ovom Specijalnom izvještaju dali su prikaz podataka dostavljenih od strane institucija, upravnih organizacija i regulatornih tijela Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantona Federacije Bosne i Hercegovine (prema budžetskim jedinicama) kao i podataka koje sadrže relevantni popisi stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Isti nisu bili predmet uporedne analize imajući u vidu da svi anketirani organi/institucije/tijela nisu dostavili tražene podatke, kao i da su odredbe pozitivnog zakonodavstva koje uređuju pitanje nacionalne zastupljenosti državnih službenika i namještenika/ostalih zaposlenika u institucijama, upravnim organizacijama i regulatornim tijelima postavljene na različite načine (*prema popisu stanovništva iz 1991. godine*, prema *posljednjem popisu stanovništva* ili na način da nacionalni sastav zaposlenih odražava sastav??? stanovništva).

Također, treba imati u vidu da objektivne mogućnosti provedbe navedenih zakonskih odredbi ovise od: nacionalne strukture prijavljenih kandidata po objavljenim konkursima/javnim pozivima/internim pozivima, stručnosti i profesionalne sposobnosti prijavljenih kandidata, pitanja da li se kandidat u konkursnoj proceduri izjasnio po pitanju nacionalne pripadnosti itd.

No, prostim uvidom u zaprimljene brojčane pokazatelje može se konstatovati da u najvećem broju institucija, upravnih organizacija i regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini nije ispoštovan ustavni princip koji podrazumijeva proporcionalnu zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, kao i da u cijelosti nije ispoštovan princip ravnopravnosti spolova.

Stoga u skladu s članom 32. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Ombudsmeni Bosne i Hercegovine rukovodiocima svih institucija, organa uprave i regulatornih tijela u Bosni i Hercegovini daju:

PREPORUKE

1. da u okviru svojih ovlaštenja poduzmu potrebne mjere koje će rezultirati adekvatnom i na ustavnom principu zasnovanoj proporcionalnoj zastupljenosti konstitutivnih naroda i ostalih u strukturi zaposlenih, u skladu s odredbama ustava i pozitivnih propisa koji regulišu ovo pitanje;
2. da u okviru svojih ovlaštenja poduzmu potrebne mjere koje će rezultirati adekvatnom zastupljenosti muškaraca i žena u strukturi zaposlenih vlastite institucije, organa uprave ili regulatornog tijela.

11. LITERATURA

1. Ustav Bosne i Hercegovine, <http://www.ccbh.ba/osnovniakti/ustav/?title=preambula>, preuzeto 27.02.2018. godine.
2. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, http://www.ustavnisudbih.ba/bs/dokumenti/ustav_precisceni_tekst.pdf.
3. Ustav Republike Srpske, br. 21/92-prečišćeni tekst, 28/1994, 8/1996, 13/1996, 15/1996, 16/1996, 21/1996, 21/2002, 30/2002, 69/2002, 31/2003, 98/2003, 115/2005, 117/2005.
4. Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, <http://skupstinabd.ba/images/dokumenti/ba/statut-brcko-distrikta.pdf>, preuzeto 27.02.2018. godine.
5. Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde.
http://www.bpkg.gov.ba/media/images/2011/07/ustav_bpk_gorazde.pdf, preuzeto 09.10.2019 godine.
6. Ustav Hercegovačko-neretvanskog kantona, <https://www.vlada-hnz-k.ba/hr/ustav-hnk>, preuzeto 09.10.2019 godine.
7. Ustav Kantona 10,
http://www.skupstinahbz.com/public/files/ustav_hercegbosanske_zupanije.pdf, preuzeto 09.10.2019 godine.
8. Ustav Kantona Sarajevo, https://mup.ks.gov.ba/sites/mup.ks.gov.ba/files/ustav_kantona.pdf, preuzeto 09.10.2019 godine.
9. Ustav Posavskog kantona, <https://www.zupanijaposavska.ba/ustav-zupanije-posavske>, preuzeto 09.10.2019 godine.
10. Ustav Srednjobosanskog kantona, <https://www.sbk-ksb.gov.ba/hr/9-uncategorised/98-ustav.html>, preuzeto 09.10.2019 godine.
11. Ustav Tuzlanskog kantona, <http://www.vladatk.kim.ba/ustav-tk>, preuzeto 09.10.2019 godine.
12. Ustav Unsko-sanskog kantona, <http://vladausk.ba/dokumenti/ustav.pdf>, preuzeto 09.10.2019 godine.
13. Ustav Zapadnohercegovačkog kantona, <http://www.skupstina-zzh.ba>, preuzeto 09.10.2019 godine.
14. Ustav Zeničko-Dobojskog kantona, <http://www.zdk.ba/component/k2/item/158>, preuzeto 09.10.2019 godine.
15. Izborni zakon Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 34/2002, 35/2003, 24/2004, 19/2005, 24/2012 i 109/2012.
16. Zakon o državnim službenicima Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 118/2008, 117/2011, 37/2012 i 57/2016.
17. Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 32/2007, 43/2009, 8/2010, 40/2012 i 93/2017.
18. Zakon o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006 i 04/2012.
19. Zakon o državnim službenicima i namještencima u tijelima državne službe u Kantonu 10, Narodne novine kantona 10, broj 1/2014.
20. Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, broj 31/2016.

21. Zakon o državnoj službi u Unsko-Sanskom kantonu, Službeni glasnik Unsko-Sanskog kantona, broj 14/2017.
22. Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Posavskom kantonu, preuzeto sa <http://skupstinazp.ba>, dana 06.2.2018 godine.
23. Zakon o državnim službenicima u tijelima državne službe u Zapadnohercegovačkom kantonu, Narodne novine Zapadnohercegovačkog kantona, broj 16/2008.
24. Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde, preuzeto sa <http://www.bpkg.gov.ba>, dana 08.10.2019 godine.
25. Zakon o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu, Službene novine Tuzlanskog kantona, br. 7/2017, 10/2017, 10/2018, 14/2018.
26. Zakon o državnoj službi u organima javne uprave Brčko Distrikta BiH, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 9/2014, 37/2015, 48/2016, 9/2017, 50/2018, 14/2019.
27. Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Zeničko-dobojskog kantona, Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, br. 10/2015.
28. Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona, Službene novine Tuzlanskog kantona, broj 10/2018.
29. Zakon o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, Službene novine Bosansko-podrinjskog kantona, br. 9/2013, 13/2013.
30. Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 19/2002, 35/2004 i 32/2006.
31. Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo, br. 2/2012, 41/2012, 8/2015, 13/2017.
32. Zakon o organiziranju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona, Službene novine Srednjobosanskog kantona, broj 15/2012.
33. Zakon o organizaciji i djelokrugu tijela uprave i upravnih organizacija Posavskog kantona, Narodne novine Posavskog kantona, br. 4/2008, 02/2010.
34. Zakon o organizaciji i nadležnostima kantonalnih organa uprave i upravnih organizacija Unsko-sanskog kantona, Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona, br. 9/2013, 11/2014, 08/2015.
35. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH, br. 29/2003, 23/2004.
36. Zakon o organizaciji tijela uprave Zapadnohercegovačkog kantona, Narodne novine Zapadnohercegovačkog kantona, broj 9/2006.
37. Zakon o organizaciji uprave u Hercegovačko-neretvanskom kantonu, Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona, broj 9/2009.
38. Zakon o policijskim službenicima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 04/2008, 41/2007, 36/2009, 60/2010, 37/2014, 13/2016.
39. Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine Službeni glasnik BiH, br. 26/2004, 7/2005, 48/2005, 60/2010, 32/2013 i 93/2017.
40. Zakon o radu Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 1/2016 i 66/2018.
41. Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, prečišćeni tekst, Službeni glasnik BiH, broj 32/2010.
42. Zakon o republičkoj upravi, Službeni glasnik Republike Srpske, br. 115/2018.
43. Zakon o službenicima i namještenicima u pravosuđu Brčko Distrikta BiH, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 48/2018, 1/2019.

44. Zakon o službenicima i namještenicima u Skupštini Brčko Distrikta BiH, Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 8/2019.
45. Zakon o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, br. 59/2009 i 66/2016.

12. ANEKS – TABELARNI PRIKAZ NACIONALNE STRUKTURE

Naziv organa BOSNA I HERCEGOVINA	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Predsjedništvo Bosne i Hercegovine	79	69	25	1	23	1	15	1	1			
Vijeće ministara – Generalni sekretarijat	61	47	16	1	13	1	15	2	3	1		
Kancelarija za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine	31	15	7	1	6	1	2	1				
Ministarstvo pravde	266	238	90	4	67	3	76	4	5			
Ministarstvo inostranih poslova	658	488	209	3	177	/	94	1	8			
Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka	239	156	54	5	69	2	21	2	10	1	2	
Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje	46	21	4	1	7	2	8	3	2	1		
Institut za metrologiju Bosne i Hercegovine	72	47	29	1	8	1	6	/	4	/		
Ombudsmen za potrošače Bosne i Hercegovine	11	6	1	1	2	1	3	1				
Agencija za razvoj visokog obrazovanja i unapređenje kvaliteta Bosne i Hercegovine	35	17	8	1	7	1	4	1	1			
Agencija za anti-doping kontrolu Bosne i Hercegovine	11	9	4	1	/	/	3	1	2			
Direkcija za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine	76	51	8	2	39	4	4	1	1		1	
Direkcija za evropske integracije Bosne i Hercegovine	137	104	49	3	29	2	20	2	6			
Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	13	9	8	1	1	1						
Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine	74	59	27	4	16	/	11	1	5	1		
Uprava za zaštitu zdravlja bilja Bosne i Hercegovine	39	31	5	1	18	1	2					
Konkurenčijsko vijeće Bosne i Hercegovine	20	20	14	2	7	2	5	2				
Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine	9	7	1		5	1	1					
Odbor državne službe za žalbe Bosne i Hercegovine	9	6	3	1	1	1	2	1				
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	217	171	72	13	57	9	35	3	7	1		
Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine	55	52	24	1	16	1	8	1				
Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	52	39	8	1	23	2	6	2	2			
Fond za povratak Bosne i Hercegovine	13	12	3		7	1			2			
Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	36	26	10	1	6	1	5	1	2	1		
Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	30	23	10	2	7	3	5	2	1			
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	140	104	51	6	37	3	15	3	1	1		
Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine	23	24	11	1	6	1	3	1	1			
Institut za akreditovanje Bosne i Hercegovine	28	23	6	1	10	1	6	2	1			
Kancelarija za veterinarstvo Bosne i Hercegovine	87	77	22	1	36	1	16	1	3			
Institut za intelektualnu svojinu	84	48	13	2	15	1	20	4				
Kancelarija za reviziju institucija Bosne i Hercegovine	92	61	28	4	20	4	13	5				

Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini	185	179	79	1	65	1	32	1	3			
Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini	11	12	8	1	2		1		1			
Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine	17	12	5	3	4	2	3	2				
Komisija za koncesije Bosne i Hercegovine	10	7	4	/	6	2	1					
Kancelarija za zakonodavstvo Vijeća ministara	31	18	6	1	9	1	3	1				
Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini	45	23	9	1	10	2	5	2	1			
Arhiv Bosne i Hercegovine	39	22	5	3	4	4	2	2	1			
Agencija za nadzor nad tržištem	29	20	5	1	11	1	3	1	1			
Ministarstvo komunikacija i transporta	115	92	37	2	31	2	23	3	1			
Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	192	112	52	3	33	2	21	2	6			
Agencija za bezbjednost hrane Bosne i Hercegovine	49	35	14	2	6	2	13	2	2			
Kancelarija za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	55	35	13	1	10	1	7	1	2			
Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	641	472	198	3	180	4	66	3	28			
Regulatorna agencija za komunikacije	168	125	56	14	35	5	19	2	7	4	8	3
Centralna harmonizacijska jedinica	12	9	4	2	4	2	1	1				
Agencija za javne nabavke	32	23	12	3	5	1	6	1				
Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine	33	29	15	2	10	1	3		1			
Agencija za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini	33	26	10	1	10	2	5	1	1			
Agencija za lijekove i medicinska sredstva	160	102	43	3	48	3	7		4			
Ministarstvo odbrane	10.961	9.690	4.514	1.289	3.440	942	1.718	616	18			
Uprava za indirektno oporezivanje	2.879	2.415	947	3	9.43	2	500	2	8			
Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije	41	29	14	3	10	2	4	2	1			
Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja	27	17	4	1	7	1	6	2				
Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine	90	62	25	6	21	5	14	3	2	1		
Ukupno	18.598	15.592	6.899	1.416	5.639	1.043	2.887	699	156	12	11	3

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
15.592	3.607	11.985

Naziv organa REPUBLIKA SRPSKA	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Predsjednik Republike Srpske	91	74	3		68	9	3					
Narodna skupština Republike Srpske	123	110	4		89	12	2					
Vijeće naroda Republike Srpske	32	30	7	1	17	2	4				2	1
Republička komisija za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti u Republici Srpskoj	4	4			3		1					
Komisija za žalbe	1	1			1							
Republička izborna komisija	7	7	1		5		1					
Fiskalno vijeće Republike Srpske	6	2			2							
Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	952	865	7	1	801	73	8		48	7	1	1
Republički sekretarijat za zakonodavstvo	24	19			19	5						
Agencija za državnu upravu	18	14	1		12	2			1			
Odbor državne uprave za žalbe	9	6			6	6						1
Gender centar	17	17			17	1						
Kancelarija pravnog predstavnika	4	2			2	1						
Republička uprava za inspekcijske poslove	428	412			386	36	2		1		2	
Služba za zajedničke poslove Vlade Republike Srpske	279	228	2	1	221	12	5					
Helikopterski servis	19	17			17	5						
Ministarstvo prosvjete i kulture	99	70										
Republički pedagoški zavod	61	48			48	4						
Republički zavod za zaštitu kulturno - historijskog i prirodnog naslijeđa	31	26	1		23	1					1	
Arhiv Republike Srpske	41	27			22	4			3			
Republički sekretarijat za vjere	7	7			4	3						
Zavod za obrazovanje odraslih	25	10										
Ministarstvo finansija	224	180										
Porezna uprava Republike Srpske	820	779	8		762	114	4	1	7	3	2	1
Republički zavod za statistiku	144	134										
Republička uprava za igre na sreću	23	19			19	6						
Ministarstvo privrede	33	33	2		29		2					
Centar za pružanje besplatne pravne pomoći	32	30	1		28	5	1	1			1	
Republički centar za istraživanje rata, ratnih zločina i traženja nestalih lica	54	40			40	8						
Agencija za upravljanje oduzetom imovinom	29	15	1		13	5					1	
Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	46	52	1	1	49	11	1				1	1
Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo	97	51										
Ministarstvo zdravљa i socijalne zaštite	91	64										
Ministarstvo energetike i rудarstva	90	55	1	1	55	4						

Republički zavod za standardizaciju i metrologiju	31	8			7	2	1	1			
Republički zavod za geološka istraživanja	15	15			14	5	1				
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	40	34			31	1			1		
Republički hidrometeorološki zavod	111	74	2		72	10					
Agencija za agrarna plaćanja	40	34			31	1			3		
Ministarstvo saobraćaja i veza	13	7			7	3					
Ministarstvo trgovine i turizma	100	75			72	4	3	1			
Republička direkcija za obnovu i izgradnju	32	27			25	3	2				
Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite	153	97			97	22					
Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske	566	592	5		559	14	8		3		3
Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju	75	51	1		46	9	1	1	2		1
Republički sekretarijat za raseljena lica i migracije	59	59	3	1	53	14	3	1			
Ministarstvo porodice, omladine i sporta	51	45	2	1	43	4					
Ukupno	5.247	4.006	53	7	3.815	421	53	6	69	10	16
											4

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
4.006	2.088	1.918

Naziv organa	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA												
Parlament Federacije BiH	57	30	23	1	1	0	6	1	0	0	0	0
Parlament Federacije BiH, Zastupnički dom	40	18	12	1	0	0	6	1	0	0	0	0
Parlament Federacije BiH, Dom naroda	35	26	18	1	4	0	4	0	0	0	0	0
Federalno pravobranilaštvo	40	25	18	3	1	0	6	1	0	0	0	0
Federalno ministarstvo pravde	62	47	25	5	2	0	19	2	1	0	0	0
Federalno ministarstvo finansija	246	129	88	5	5	0	30	4	5	0	0	0
Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije	143	75	50	4	2	0	23	3	0	0	0	0
Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	82	45	28	5	0	0	17	3	0	0	0	0
Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	99	80	63	3	3	0	14	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	95	59	53	4	1	0	5	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata	303	247	185	4	0	0	61	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo zdravstva	65	38	19	2	3	0	14	3	2	1	0	0
Federalno ministarstvo obrazovanja	50	39	22	5	2	0	15	2	0	0	0	0
Federalno ministarstvo kulture i sporta	69	48	29	3	5	2	4	1	7	1	0	0
Federalno ministarstvo trgovine	46	35	17	3	3	0	15	1	0	0	0	0
Federalno ministarstvo prostornog uređenja	74	39	26	2	0	0	12	3	1	0	0	0
Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	145	91	63	3	1	0	26	1	1	0	0	0
Federalno ministarstvo okoliša i turizma		44	27				14		2			
Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	43	26	14	3	1	0	11	3	0	0	0	0
Federalni zavod za statistiku	257	174	125	14	6	1	20	5	3	0	0	0
Federalni hidrometeorološki zavod	118	77	59	14	1	0	13	4	4	1	0	0
Arhiv	29	15	11	1	1	0	3	0	0	0	0	0
Federalni zavod za programiranje razvoja	32	19	12	2	3	1	2	0	2	1	0	0
Federalna direkcija robnih rezervi	30	20	12	2	0	0	8	2	0	0	0	0
Federalna uprava civilne zaštite	254	211	140	6	1	0	61	1	2	0	0	0
Federalna uprava za inspekcijske poslove	242	171	119	10	0	0	44	3	8	0	0	0
Federalni zavod za agropedologiju	45	28	23	2	0	0	3	1	2	0	0	0
Federalni zavod za poljoprivredu	77	43	41	4	1	0	1	0	0	0	0	0
Federalni zavod za geologiju	45	29	25	2	1	0	2	1	1	0	0	0
Federalni agromediterranski zavod	77	49	2	0	0	0	47	4	0	0	0	0
Federalna novinska agencija	92	65	38	1	3	0	20	1	4	0	0	0
Agencija za državnu službu Federacije BiH	66	52	39	5	2	0	9	1	2	0	0	0
Agencija za nadzor osiguranja	37	29	19	3	2	0	7	4	1	0	0	0
komisija za vrijednosne papire	38	18	15	1	1	1	2	1	0	0	0	0
Javna ustanova za edukaciju sudija i tužilaca	14	12	5	0	1	0	2	1	5	1	0	0
Gender centar	21	9	5	0	0	0	4	2	0	0	0	0

Služba za zajedničke poslove	500	377	334	3	11	0	28	2	4	1	0	0
Porezna uprava	1.744	1.255	865	13	28	1	342	6	20	0	0	0
Ured Vlade Federacije BiH za odnose s javnošću	11	11	6	1	1	0	4	0	0	0	0	0
Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH ⁸¹												
Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko osiguranje ⁸²												
Ukupno	5.423	3.806	2.675	141	97	6	924	74	77	6	0	0

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
3.806	2.135	1.671

⁸¹ U aktu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji BiH broj 04-01-833-01/19 od 21.8.2019 godine se ističe kako ista nije u mogućnosti dostaviti podatke koji se odnose na nacionalnu pripadnost radnika FERK-a, budući da isti tim podacima uopće ne raspolaze. Dostavljeni su podaci koji se odnose na spolnu strukturu.

⁸² U aktu Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje broj FZ3/5/1-05-7-1112-2/19 od 30.7.2019. godine se ističe kako je sjedište Federalnog zavoda u Mostaru i sačinjen je od Centralne administrativne službe s mjestom rada u Sarajevu i s mjestom rada u Mostaru i ima deset kantonalnih administrativnih službi sa sjedištem u sjedištu kantona, te se smatra da je nacionalna struktura u cijelosti zadovoljena.

Naziv organa HERCEGOVACKO-NERETVANSKI KANTON	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	49	38	15	2	2	-	20	4	-	-	1	-
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	130	94	39	3	1	-	54	5	-	-	-	-
Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave	28	18	13	3	-	-	5	1	-	-	-	-
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta ⁸³	50	36	-	3	-	-	-	3	-	-	-	-
Pedagoški zavod	17	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Arhiv HNK/Ž	15	10	7	1	1	-	2	1	-	-	-	-
Ministarstvo privrede	51	38	19	3	6	1	13	2	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi	37	31	10	2	1	-	19	3	1	-	-	-
Zavod za školstvo	28	15	-	-	-	-	15	1	-	-	-	-
Uprava za prognanike i izbjeglice	15	9	4	1	1	-	3	-	1	-	-	-
Ministarstvo prometa i veza	40	18	4	1	2	-	12	1	-	-	-	-
Ministarstvo za pitanja branilaca	45	26	8	1	-	-	18	2	-	-	-	-
Kantonalno javno pravobranilaštvo	12	10	3	-	1	-	6	1	-	-	-	-
Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	14	9	2	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša	50	40	27	3	-	-	13	2	-	-	-	-
Zavod za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa	19	6	1	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Ukupno	600	373	163	24	15	1	192	28	2		1	

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
373	215	158

⁸³ U aktu Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta broj 05-01-12-1940/19 od 28.08.2019. godine nije dostavljena nacionalna struktura svih zaposlenih.

Naziv organa ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Stručna služba Vlade Zapadnohercegovačkog kantona	28	21	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Ured za zakonodavstvo	6	5	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Ured Vlade Zapadnohercegovačkog kantona za evropske integracije	14	5	-	-	-	-	5	2	-	-	-	-
Ministarstvo pravosuda i uprave	33	21	-	-	-	-	21	6	-	-	-	-
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	37	21	-	-	-	-	21	1	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi ⁸⁴	29	11	-	-	-	-	14	2	-	-	-	-
Ministarstvo finansija ⁸⁵	56	34	-	-	-	-	35	1	-	-	-	-
Ministarstvo privrede	103	51	-	-	-	-	51	6	-	-	-	-
Uprava za inspekcijske poslove	48	23	-	-	-	-	23	2	-	-	-	-
Služba za zapošljavanje	33	36	-	-	-	-	36	2	-	-	-	-
Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći	5	4	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-
Zavod za poljoprivredu	12	7	-	-	-	-	7	1	-	-	-	-
Javna ustanova Ceste Zapadnohercegovačkog kantona	13	10	-	-	-	-	10	1	-	-	-	-
Kantonalno pravobranilaštvo	7	6	-	-	-	-	6	2	-	-	-	-
Vlada - Ured predsjednika Vlade ⁸⁶	14	10	-	-	-	-	11	1	-	-	-	-
Skupština ⁸⁷	20	10	-	-	-	-	11	3	-	-	-	-
Ukupno	458	281					281	33				

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
281	156	125

⁸⁴ Prema aktu Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi broj 08-369-1-19 od 16.10.2019. godine popunjeno je 11 radnih mesta, a iskazana je nacionalna i spolna struktura za 14 osoba.

⁸⁵ Prema aktu Ministarstva finansija broj 04-03-49-799/14 od 15.10.2019. godine popunjeno je 34 radna mesta, a iskazana je nacionalna za 35, a spolna struktura za 34 osobe.

⁸⁶ Prema aktu od 20.08.2019. godine iskazano je ukupno 10 popunjениh pozicija, a 11 uposlenih Hrvata.

⁸⁷ Prema aktu Skupštine Zapadnohercegovačkog kantona broj 01-01-9-1141/19-1 od 23.11.2019. godine iskazano je ukupno 10 popunjениh pozicija, a 11 uposlenih Hrvata.

Naziv organa KANTON 10	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Skupština Kantona 10	25	25	1				24					
Ministarstvo finansija	62	38	1				34	2				
Ministarstvo pravosuda i uprave	20	10	1	1	4	1	5	1				
Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih	30	15			3		12	2				
Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i sporta	36	14					14	1				
Ured predsjednika Vlade	13	5					5					
Stručna služba vlade- Kantona 10	19	6	4	1			3	1				
Uprava za inspekcijske poslove	52	25	2		1		22	1				
Uprava za pitanja branitelja	11	11					11	1				
Uprava za ceste	6	6					6	1				
Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	13	3					3	1				
Uprava civilne zaštite	15	9					9	1				
Direkcija za robne rezerve	10	2	1	1			1					
Kantonalno pravobranilaštvo	4	2					2	1				
Ukupno	316	171	10	3	8	1	151	13				

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
171	86	85

Naziv organa SREDNJOBOSANSKI KANTON	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	6	6	3	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Ministarstvo privrede	111	76	54	2	1	-	21	3	-	-	-	-
Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okoliša-povratka i stambenih poslova	31	26	13	3	-	-	13	3	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	44	34	24	4	1	-	8	1	1	-	-	-
Ministarstvo pravosuda i uprave	17	10	4	2	-	-	6	2	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva i socijalne politike	22	17	12	2	-	-	5	2	-	-	-	-
Ministarstvo finansija	36	31	15	2	2	-	14	2	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	113	100	75	12	1	-	24	6	-	-	-	-
Kantonalno pravobranilaštvo	7	5	4	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Kantonalni arhiv Travnik	18	10	7	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Ured za zakonodavstvo	4	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Ured za evropske integracije, fondove, odnose s javnošću i kvalitet prema međunarodnom standardu	10	10	5	1	1	-	4	-	-	-	-	-
Ured za javne nabavke za potrebe korisnika budžeta SBK	11	10	5	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Stručna služba Vlade SBK/KSB	7	6	1	-	-	-	5	1	-	-	-	-
Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	13	6	2	2	-	-	4	1	-	-	-	-
Uprava za civilnu zaštitu	19	10	4	1	2	1	3	2	1	-	-	-
Kantonalna uprava za branioce/Kantonalne uprave za branitelje	18	7	4	2	-	-	3	1	-	-	-	-
Kantonalni zavod za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa	14	5	2	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Skupština-sekretarijat	7	4	2	1	-	-	2	-	-	-	-	-
Ukupno	508	375	237	37	8	1	130	29	2			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
375	141	234

Naziv organa POSAVSKI KANTON	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo privrede i prostornog uređenja	27	8	1	1	-	-	7	-	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	4	4	1	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	18	10	-	-	-	-	10	3	-	-	-	-
Ministarstvo prometa, veza, turizma i zaštite okoliša	26	10	7	1	-	-	3	1	-	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike	24	10	1	-	-	-	9	4	-	-	-	-
Ministarstvo finansija	31	14	1	-	-	-	13	3	-	-	-	-
Skupština Kantona ⁸⁸	9	7	4	1	1	-	19	1	-	-	-	-
Vlada - Služba za odnose s javnošću	3	3	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Vlada - Ured za razvoj i evropske integracije Posavskog kantona	11	7	1	-	-	-	6	1	-	-	-	-
Kantonalno pravobranilaštvo	3	3	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Zavod zdravstvenog osiguranja Posavskog kantona	39	29	3	-	-	-	26	7	-	-	-	-
Zavod za pružanje pravne pomoći Posavskog kantona	4	3	1	1	-	-	2	1	-	-	-	-
Vlada-Zajednička služba	28	16	1	-	-	-	15	2	-	-	-	-
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	23	14	1	-	-	-	13	1	-	-	-	-
Ukupno	250	138	22	4	1		132	27				

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
138	71	67

⁸⁸ Prema zaprimljenom odgovoru sistematizovano je devet radnih mesta, popunjeno sedam, a nacionalna struktura zaposlenih je četiri Bošnjaka, jedan Srbin, 19 Hrvata, što je ukupno 24 zaposlenika.

Naziv organa BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Skupština Kantona- Stručna služba	11	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za finansije	33	22	21	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za urbanizam, prostorno uređenje i zaštitu okoline	13	9	8	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za pravosuđe, upravu i radne odnose	16	5	5	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za privredu	44	18	17	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za obrazovanje, mlade, nauku, kulturu i sport	20	12	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Arhiv kantona	3	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalni zavod za pružanje besplatne pravne pomoći	4	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Direkcija robnih rezervi	13	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Služba za zajedničke poslove kantonalnih organa uprave	37	25	25	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ured premijera i Vlade BPK Goražde	15	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	28	17	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice	9	8	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalna uprava civilne zaštite	13	6	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalna uprava za šumarstvo	15	11	11	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalno pravobranilaštvo Goražde	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Služba za odnose s javnošću BPK Goražde	3	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za boračka pitanja	6	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalna agencija za privatizaciju	5	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	291	173	169	21	4	2						

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
173	82	91

Naziv organa KANTON SARAJEVO	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo kulture i sporta	27	12	7	3	1	1	1	-	3	-	-	-
Ministarstvo zdravstva	24	19	19	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo saobraćaja	46	36	32	3	1	-	2	1	1	-	-	-
Ministarstvo za boračka pitanja	28	14	27	4	-	-	1	-	-	-	-	-
Ministarstvo finansija	73	49	48	7	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture	25	23	20	-	2	1	-	-	1	-	-	-
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice ⁸⁹	39	25	13	-	1	-	1	-	2	-	-	-
Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša	96	70	47	2	3	-	7	1	13	-	-	-
Skupština-Kabineti	10	8	5	-	1	-	2	-	-	-	-	-
Zavod za informatiku i statistiku	33	17	11	2	1	-	1	-	4	1	-	-
Fond Kantona Sarajevo za stipendiranje i školovanje djece boraca, poginulih boraca i poginulih civila - žrtava rata "IKRE"	8	5	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalna uprava civilne zaštite	308	219	213	10	1	-	5	-	-	-	-	-
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	205	137	126	13	1	-	5	-	5	-	-	-
Kantonalna Agencija za privatizaciju ⁹⁰												
Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći	12	7	6	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Fond Kantona Sarajevo za izgradnju stanova	43	38	37	5	-	-	1	-	-	-	-	-
Fond Kantona Sarajevo za zaštitu i održavanje grobalja šehida i poginulih boraca	122	84	79	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Direkcija za puteve	19	14	14	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Direkcija za robne rezerve	22	9	7	-	1	1	-	-	1	-	-	-
Kantonalni stambeni fond	16	10	9	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	1.156	796	725	65	15	3	27	2	30	1		

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
796	324	472

⁸⁹ Prema aktu Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice broj 13-01/2-05-38244 od 23.10.2019. godine, Ministarstvo ne raspolaže podacima o nacionalnoj strukturi rukovodećih radnika.

⁹⁰ Prema aktu Kantonalne Agencije za privatizaciju broj 21-06/1-49-118-1 od 26.08.2019. godine, Agencija ne raspolaže podacima o nacionalnoj strukturi uposlenih.

Naziv organa TUZLANSKI KANTON	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Služba skupštine Tuzlanskog kantona	36	27	23	1	1	0	1	0	0	0	0	0
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoline	26	21	18	2	0	0	2	1	1	0	0	0
Uprava civilne zaštite Tuzlanskog kantona	21	15	11	2	1	1	3	0	0	0	0	0
Ministarstvo pravosuda i uprave	17	13	9	0	1	0	3	0	0	0	0	0
Ministarstvo za boračka pitanja	15	12	11	3	0	0	1	0	0	0	0	0
Kantonalna uprava civilne zaštite	21	15	11	2	1	1	3	0	0	0	0	0
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uprava za šumarstvo	95	3	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	127	86	76	7	0	0	8	2	2	0	0	0
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak	20	18	15	3	1	0	2	0	0	0	0	0
Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja	24	19	16	4	1	1	2	1	0	0	0	0
Pravobranilaštvo Tuzlanskog kantona	16	11	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Poljoprivredni zavod Tuzlanskog kantona	12	12	11	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Ministarstvo finansija tuzlanskog kantona	66	61	55	5	3	1	2	0	1	0	0	0
Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona	28	19	16	0	0	0	3	1	0	0	0	0
Ministarstvo kulture, sporta i mladih Tuzlanskog kantona	15	8	6	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona	16	9	10	2	0	0	0	0	3	1	0	0
Ukupno	555	349	302	34	10	5	32	6	7	1	0	0

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
349	192	157

Naziv organa KANTON ZENIČKO-DOBOSKI	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Ministarstvo za privredu	15	12	7	2	1	1	4					
Ministarstvo za pravosuđe i upravu	14	11	7	1	2	1	2	1				
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	112	70	61	7	3		6	2				
Kantonalna direkcija robnih rezervi	6	4	3				1	1				
Ministarstvo finansija	38	34	27	1	1		5		1	1		
Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline	27	18	17	8			1					
Kantonalna direkcija za ceste	10	5	4				1					
Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu	19	16	15	4					1			
Kantonalna uprava za šumarstvo	125	110	95	1	3		11		1			
Stručna služba Vlade	14	7	6	2	1							
Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte	16	9	7	1			2					
Služba za zajedničke poslove	52	40	33	1	1		6	2				
Ured premijera	6	4	4	1								
Kantonalno pravobranilaštvo	9	9	8	3					1	1		
Sekretarijat za zakonodavstvo	4	3	2	1			1					
Ministarstvo zdravstva	14	6	5	1	1	1						
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice	16	14	9	2			5	1				
Ministarstvo za boračka pitanja	18	13	12	3			1					
Kantonalna uprava civilne zaštite	15	6	5	1					1			
Stručna služba Skupštine	13	9	7	3	1	1	1					
Kantonalni zavod za pravnu pomoć	11	7	6	4					1			
Pedagoški zavod	54	54	43	8	2		7	3	2			
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	23	18	15				1		2			
Ukupno	631	479	398	55	16	4	55	10	10	2		

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
479	225	254

Naziv organa UNSKO-SANSKI KANTON	Sistematisovano	Popunjeno	Bošnjaci		Srbi		Hrvati		Ostali		Nacionalne manjine	
			Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći	Ukupno	Rukovodeći
Vlada USK-Ured za zakonodavstvo	8	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	65	22	18	5	2	1	2	-	-	-	-	-
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	46	18	16	2	-	-	1	-	1	-	-	-
Ministarstvo privrede	30	14	12	1	-	-	2	1	-	-	-	-
Ministarstvo pravosuda i uprave	16	9	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje	26	17	11	2	-	-	1	-	1	-	-	-
Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike	21	11	10	2	-	-	1	-	-	-	-	-
Kantonalno pravobranilaštvo	5	4	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Zavod za pružanje besplatne pravne pomoći	6	4	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-
Kantonalna uprava civilne zaštite	18	11	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalna uprava za inspekcijske poslove	76	50	47	7	-	-	3	-	-	-	-	-
Poljoprivredni zavod	50	13	13	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Kantonalni zavod za prostorno uredenje i planiranje	16	9	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	383	181	164	29	5	2	10	1	2			

Spolna struktura zaposlenih na dan 30.09.2019. godine:

UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI
181	95	86